

Euroopan unionin virallinen lehti

C 133

Suomenkielinen laitos

Tiedonantoja ja ilmoituksia

61. vuosikerta

16. huhtikuuta 2018

Sisältö

IV Tiedotteet

EUROOPAN UNIONIN TOIMIELINTEN, ELINTEN, TOIMISTOJEN JA VIRASTOJEN TIEDOTTEET

Euroopan komissio

2018/C 133/01	Euron kurssi	1
2018/C 133/02	Komission tiedonanto – Ohjeet sellaisten elintarvikkeiden rehukäyttöä varten, joita ei enää ole tarkoitettu ihmisravinnoksi	2
2018/C 133/03	Eurokolikoiden uusi kansallinen puoli	19
2018/C 133/04	Eurokolikoiden uusi kansallinen puoli	20
2018/C 133/05	Eurokolikoiden uusi kansallinen puoli	21

JÄSENVALTIOIDEN TIEDOTTEET

2018/C 133/06	Lentoliikenteen harjoittamisen yhteisistä säännöistä yhteisössä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1008/2008 17 artiklan 5 kohdan mukainen komission ilmoitus – Tarjouspyyntö säännöllisen lentoliikenteen harjoittamisesta julkisen palvelun velvoitteiden mukaisesti ⁽¹⁾	22
2018/C 133/07	Lentoliikenteen harjoittamisen yhteisistä säännöistä yhteisössä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1008/2008 16 artiklan 4 kohdan mukainen komission ilmoitus – Säännöllistä lentoliikennettä koskevien julkisen palvelun velvoitteiden muuttaminen ⁽¹⁾	23

FI

⁽¹⁾ ETA:n kannalta merkityksellinen teksti.

2018/C 133/08	Lentoliikenteen harjoittamisen yhteisistä säännöistä yhteisössä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1008/2008 17 artiklan 5 kohdan mukainen komission ilmoitus – Tarjouspyyntö säännöllisen lentoliikenteen harjoittamisesta julkisen palvelun velvoitteiden mukaisesti ⁽¹⁾ 24
---------------	--

V *Ilmoitukset*

HALLINNOLLISET MENETTELYT

Euroopan komissio

2018/C 133/09	Ehdotuspyyntö – EACEA/16/2018 – Erasmus+-ohjelma, avaintoimi 3 – Tuki toimintapolitiikan uudistamiselle – Euroopan nuorisoyhteistyö 25
---------------	--

⁽¹⁾ ETA:n kannalta merkityksellinen teksti.

IV

(Tiedotteet)

EUROOPAN UNIONIN TOIMIELINTEN, ELINTEN, TOIMISTOJEN JA
VIRASTOJEN TIEDOTTEET

EUROOPAN KOMISSIO

Euron kurssi ⁽¹⁾

13. huhtikuuta 2018

(2018/C 133/01)

1 euro =

Rahayksikkö	Kurssi	Rahayksikkö	Kurssi		
USD	Yhdysvaltain dollaria	1,2317	CAD	Kanadan dollaria	1,5482
JPY	Japanin jeniä	132,64	HKD	Hongkongin dollaria	9,6687
DKK	Tanskan kruunua	7,4467	NZD	Uuden-Seelannin dollaria	1,6703
GBP	Englannin punttaa	0,86400	SGD	Singaporen dollaria	1,6158
SEK	Ruotsin kruunua	10,3798	KRW	Etelä-Korean wonia	1 316,26
CHF	Sveitsin frangia	1,1854	ZAR	Etelä-Afrikan randia	14,8457
ISK	Islannin kruunua	121,60	CNY	Kiinan juan renminbiä	7,7363
NOK	Norjan kruunua	9,5643	HRK	Kroatian kunaa	7,4165
BGN	Bulgarian leviä	1,9558	IDR	Indonesian rupiaa	16 939,57
CZK	Tšekin korunaa	25,307	MYR	Malesian ringgitiä	4,7714
HUF	Unkarin forinttia	311,13	PHP	Filippiinien pesoa	63,969
PLN	Puolan zlotya	4,1763	RUB	Venäjän ruplaa	76,2186
RON	Romanian leuta	4,6603	THB	Thaimaan bahtia	38,367
TRY	Turkin liiraa	5,0411	BRL	Brasilian realia	4,1979
AUD	Australian dollaria	1,5801	MXN	Meksikon pesoa	22,3162
			INR	Intian rupiaa	80,3160

⁽¹⁾ Lähde: Euroopan keskuspankin ilmoittama viitekurssi.

KOMISSION TIEDONANTO**Ohjeet sellaisten elintarvikkeiden rehukäyttöä varten, joita ei enää ole tarkoitettu ihmisravinnoksi**

(2018/C 133/02)

1 LUKU

JOHDANTO**1.1 Tausta, tavoite ja soveltamisala**

Komissio laati toimintasuunnitelman elintarvikejätteen vähentämiseksi olennaisena osana kiertotaloudesta antamaansa tiedonantoa ⁽¹⁾. Yhtenä aloitteista on – kilpailematta ruokapankkien hankinnan kanssa ⁽²⁾ – hyödyntää sellaisten elintarvikkeiden ravinteet ⁽³⁾, joita ei kaupallisista syistä tai valmistuksessa esiintyneiden ongelmien tai tiettyjen vikojen vuoksi enää ole tarkoitettu ihmisravinnoksi, käyttämällä ne turvallisesti eläinten ruokinnassa vaarantamatta eläinten terveyttä tai kansanterveyttä. Käyttämällä tällaiset elintarvikkeet rehuna vältetään näiden aineiden kompostointi, muuntaminen biokaasuksi tai hävittäminen polttamalla tai kaatopaikalle. Elintarvikkeiden, eläimistä saatavien sivutuotteiden, rehun ja jätteen erottamisella toisistaan on ilmeisiä seurauksia näitä erilaisia tuotteita sääntelevän lainsäädännön kannalta.

Sidosryhmiä kuultiin EU:n ruokahävikki- ja ruokajätefoorumilla ⁽⁴⁾ vuoden 2016 viimeisellä neljänneksellä tähän aloitteeseen liittyvien eri näkökohtien kartoittamiseksi. Toimijat toivat esiin seuraavat merkittävät tai suhteettomat rasitteet, jotka saattavat haitata tai jopa estää niitä toimittamasta rehukäyttöön elintarvikkeita, joita ei enää ole tarkoitettu ihmisravinnoksi:

- Näkökohdat, jotka vaikuttavat valmiuksiin varmistaa, että elintarvikkeet, joita ei enää ole tarkoitettu ihmisravinnoksi ja jotka aiotaan käyttää rehuksi, ovat rehulainsäädännön mukaisia, eli rehun turvallisuutta koskevat vaatimukset: vaara-analyysin ja kriittisten hallintapisteiden järjestelmän (HACCP) periaatteisiin pohjautuvien menettelyjen soveltaminen, erityiset merkinnät, sellaisten elintarvikkeiden, joita ei enää ole tarkoitettu ihmisravinnoksi, erillinen varastointi ja kuljetus;
- Laitoksen kaksinkertainen rekisteröinti niin elintarvike- kuin rehuyritykseksi, minkä vuoksi useat eri valvontaviranomaiset kohdistavat niihin ylimääräisiä tarkastuksia (elintarvikkeet, eläimistä saatavat sivutuotteet, rehu, jäte);
- Useissa jäsenvaltioissa asetettu velvollisuus osallistua yksityisiin hyvien tuotantotapojen sertifiointijärjestelmiin rehun toimittamiseksi rehuteollisuudelle, vaikka tällaiset järjestelmät ovat lain mukaan vapaaehtoisia;
- Elintarvikealan toimijoiksi rekisteröintiä koskevia vaatimuksia ei ole yhdenmukaistettu jäsenvaltioissa; jotkin edellyttävät rekisteröintiä rehualan toimijaksi ainoastaan, jos muita kuin eläinperäisiä elintarvikkeita, joita ei enää ole tarkoitettu ihmisravinnoksi, toimitetaan suoraan rehuna viljelijöille, kun taas toiset edellyttävät kaikkien sellaisten elintarvikealan toimijoiden rekisteröintiä rehualan toimijoiksi, jotka toimittavat rehukäyttöön elintarvikkeita, joita ei enää ole tarkoitettu ihmisravinnoksi.

Näissä ohjeissa pyritään käsittelemään näitä näkökohtia nykyisen säädöskehysten puitteissa. Niillä ei näin ollen luoda uusia oikeudellisia säännöksiä eikä niillä pyritä kattamaan kaikkia säännöksiä tällä alalla kattavasti. On lisäksi huomattava, että ne eivät rajoita Euroopan unionin tuomioistuimen unionin lainsäädännöstä antamia tulkintoja.

⁽¹⁾ Kierto kuntoon – Kiertotaloutta koskeva EU:n toimintasuunnitelma, COM(2015) 614 final, 2.12.2015.

⁽²⁾ Elintarvikkeiden lahjoittamista koskevat EU:n suuntaviivat, ks. http://ec.europa.eu/food/safety/food_waste/library/index_en.htm

⁽³⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 178/2002 (EYVL L 31, 1.2.2002, s. 1) 2 artiklan mukaan termit "food" ja "foodstuff" tarkoittavat samaa asiaa (tällä ei ole merkitystä niiden kielitoisintojen osalta, joissa "food" ja "foodstuffs" on käännetty yhdellä sanalla).

⁽⁴⁾ https://ec.europa.eu/food/safety/food_waste/eu_actions/eu-platform_en

Näiden ohjeiden tarkoituksena on helpottaa tiettyjen elintarvikkeiden, joita ei enää ole tarkoitettu ihmisravinnoksi, käyttöä rehuna, sisältyypä niihin sitten eläinperäisiä tuotteita tai ei. Ohjeilla on tarkoitus auttaa kansallisia ja paikallisia toimivaltaisia viranomaisia ja elintarvikkeetun toimijoita soveltamaan asiaankuuluvaa unionin lainsäädäntöä. Tähän tavoitteeseen olisi pyrittävä seuraavasti:

- selostamalla sovellettava lainsäädäntö, joka riippuu tietyn tuotteen luokittelusta;
- lisäämällä oikeudellista selkeyttä; sekä
- esittämällä esimerkkejä parhaista käytännöistä, jotka vastaavat unionin nykyistä sääntelykehystä ja samalla ehkäisevät tarpeetonta hallinnollista rasitusta.

Nämä ohjeet kattavat seuraavat:

- elintarvikkeiden valmistusprosessista peräisin olevat tuotteet (elintarvikkeiden tuottajien toimittamat); sekä
- elintarvikkeet, jotka on saatettu markkinoille, pakkauksissa tai irtotavarana (elintarvikkeiden tukku- ja vähittäiskauppioiden toimittamat).

Näissä ohjeissa ei käsitellä seuraavien rehuikäyttöä:

- Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1331/2008 ⁽¹⁾ tarkoitettut elintarvikelisiäaineet, elintarvike-entsyymit ja elintarvikearomit;
- Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2002/46/EY ⁽²⁾ tarkoitettut ravintolisät; sekä
- ruokajäte ⁽³⁾.

1.2 Oikeudelliset määritelmät

Elintarvikkeiden sisällyttämistä rehuoketjuun koskevat yleiset säännöt vahvistetaan Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksissa (EY) N:o 178/2002 ⁽⁴⁾, (EY) N:o 183/2005 ⁽⁵⁾ ja (EY) N:o 767/2009 ⁽⁶⁾, ja sellaisia eläimistä saatavia sivutuotteita, joita ei ole tarkoitettu ihmisravinnoksi, koskevat säännöt vahvistetaan Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1069/2009 ⁽⁷⁾, jäljempänä 'sivutuoteasetus'.

Tässä tiedonannossa 'elintarvikkeilla, joita ei enää ole tarkoitettu ihmisravinnoksi' tarkoitetaan elintarvikkeita, jotka on valmistettu ihmisravinnoksi noudattaen täysimääräisesti unionin elintarvikelainsäädäntöä mutta joita ei enää ole tarkoitettu ihmisravinnoksi.

Elintarvike määritellään asetuksen (EY) N:o 178/2002 2 artiklassa tarkoittamaan "mitä tahansa ainetta tai tuotetta, myös jalostettua tai jalostamatonta tuotetta, joka on tarkoitettu tai jonka voidaan kohdella olettaa tulevan ihmisten nautittavaksi".

Elintarvikeyritys määritellään asetuksen (EY) N:o 178/2002 3 artiklan 2 kohdassa tarkoittamaan "voittoa tuottavaa tai tuottamatonta, julkista tai yksityistä yritystä, joka toteuttaa mitä tahansa toimia, jotka liittyvät mihin tahansa elintarvikkeiden tuotannon, jalostuksen ja jakelun vaiheisiin".

⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1331/2008, annettu 16 päivänä joulukuuta 2008, elintarvikelisiäaineiden, elintarvike-entsyymien ja elintarvikearomien yhtenäisestä hyväksymismenettelystä (EUVL L 354, 31.12.2008, s. 1).

⁽²⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2002/46/EY, annettu 10 päivänä kesäkuuta 2002, ravintolisää koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämisestä (EYVL L 183, 12.7.2002, s. 51).

⁽³⁾ Komission asetuksen (EU) N:o 142/2011 (EUVL L 54, 26.2.2011, s. 1) mukaan 'ruokajätteellä' tarkoitetaan kaikkia ravintoloista, pitopalveluista ja keittiöistä, mukaan luettuina keskuskeittiöt ja kotitalouksien keittiöt, peräisin olevaa jäteruokaa, myös käytettyä ruokaöljyä.

⁽⁴⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 178/2002, annettu 28 päivänä tammikuuta 2002, elintarvikelainsäädäntöä koskevista yleisistä periaatteista ja vaatimuksista, Euroopan elintarviketurvallisuusviranomaisen perustamisesta sekä elintarvikkeiden turvallisuuteen liittyvistä menettelyistä (EYVL L 31, 1.2.2002, s. 1).

⁽⁵⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 183/2005, annettu 12 päivänä tammikuuta 2005, rehuhygieniää koskevista vaatimuksista (EUVL L 35, 8.2.2005, s. 1).

⁽⁶⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 767/2009, annettu 13 päivänä heinäkuuta 2009, rehun markkinoille saattamisesta ja käytöstä, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1831/2003 muuttamisesta sekä neuvoston direktiivin 79/373/ETY, komission direktiivin 80/511/ETY, neuvoston direktiivien 82/471/ETY, 83/228/ETY, 93/74/ETY, 93/113/ETY ja 96/25/ETY ja komission päätöksen 2004/217/EY kumoamisesta (EUVL L 229, 1.9.2009, s. 1).

⁽⁷⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1069/2009, annettu 21 päivänä lokakuuta 2009, muiden kuin ihmisravinnoksi tarkoitettujen eläimistä saatavien sivutuotteiden ja niistä johdettujen tuotteiden terveysäännöistä sekä asetuksen (EY) N:o 1774/2002 kumoamisesta (sivutuoteasetus) (EUVL L 300, 14.11.2009, s. 1).

Elintarvikealan toimija määritellään asetuksen (EY) N:o 178/2002 3 artiklan 3 kohdassa tarkoitamaan ”luonnollista tai oikeushenkilöä tai -henkilöitä, jotka ovat vastuussa elintarvikelainsäädännön vaatimusten noudattamisen varmistamisesta valvonnassaan olevassa elintarvikeyrityksessä”.

Rehu määritellään asetuksen (EY) N:o 178/2002 3 artiklan 4 kohdassa tarkoitamaan ”mitä tahansa suun kautta tapahtuvaan eläinten ruokintaan tarkoitettua ainetta tai tuotetta, mukaan lukien lisäaineet, riippumatta siitä, onko se jalostettu, osittain jalostettu vai jalostamaton”.

Rehuyritys määritellään asetuksen (EY) N:o 178/2002 3 artiklan 5 kohdassa tarkoitamaan ”voittoa tuottavaa tai tuottamatonta, julkista tai yksityistä yritystä, joka toteuttaa mitä tahansa rehujen tuotantoon, käsittelyyn, jalostukseen, varastointiin, kuljetukseen tai jakeluun liittyviä toimia, myös tuottajaa, joka tuottaa, jalostaa tai varastoi rehuja omistamiensa elintarviketuotantoon käytettävien eläinten ruokkimiseksi”.

Rehualan toimija määritellään asetuksen (EY) N:o 178/2002 3 artiklan 6 kohdassa tarkoitamaan ”luonnollista tai oikeushenkilöä tai -henkilöitä, jotka ovat vastuussa elintarvikelainsäädännön vaatimusten noudattamisen varmistamisesta valvonnassaan olevassa rehualan yrityksessä”.

Laitos määritellään asetuksen (EY) N:o 183/2005 3 artiklan d alakohdassa tarkoitamaan ”kaikkia rehuyrityksen yksiköjä” ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 852/2004 ⁽¹⁾ 2 artiklan 1 kohdan c alakohdassa tarkoitamaan ”kaikkia elintarvikeyrityksen yksiköjä”.

Laitos määritellään sivutuoteasetuksen 3 artiklan 13 kohdassa tarkoitamaan ”mitä tahansa laitosta, jossa käsitellään eläimestä saatuja sivutuotteita ja niistä johdettuja tuotteita, lukuun ottamatta kalastusaluksia”.

Vähittäiskauppa määritellään asetuksen (EY) N:o 178/2002 3 artiklan 7 kohdassa tarkoitamaan ”elintarvikkeiden käsittelyä ja/tai jalostusta, säilytystä myyntipaikassa ja jakelua lopulliselle kuluttajalle, johon kuuluvat jakelukeskukset, ateriapalvelutoimet, tehdasruokalat, laitosruokalat, ravintolat sekä muut samankaltaiset elintarvikepalvelutoimet ja -kaupat, markettien jakelukeskukset ja tukkuliikkeet”.

Markkinoille saattaminen määritellään

- a) asetuksen (EY) N:o 178/2002 3 artiklan 8 kohdassa tarkoitamaan ”elintarvikkeen tai rehun hallussapitämistä niiden myyntiä varten, myös myytäväksi tarjoamista tai muuta joko ilmaiseksi tai korvausta vastaan tapahtuvaa siirtoa sekä itse myyntiä, jakelua ja muita siirtomutoja”; sekä
- b) sivutuoteasetuksen 3 artiklan 14 kohdassa tarkoitamaan ”mitä tahansa toimenpidettä, jonka tarkoituksena on myydä eläimistä saatavia sivutuotteita tai niistä johdettuja tuotteita yhteisössä kolmannelle osapuolelle, tai muuta vastikkeellista tai vastikkeetonta toimitusta tällaiselle kolmannelle osapuolelle tai varastointia edelleen tällaiselle kolmannelle osapuolelle tapahtuvaa toimittamista varten”.

Eläimistä saatavat sivutuotteet määritellään sivutuoteasetuksen 3 artiklan 1 kohdassa tarkoitamaan ”kuolleiden eläinten kokonaisia ruhoja tai ruhonosia taikka muita eläinperäisiä tuotteita, joita ei ole tarkoitettu ihmisravinnoksi, mukaan lukien munasolut, alkioit ja siemenneste”.

Johdetut tuotteet määritellään sivutuoteasetuksen 3 artiklan 2 kohdassa tarkoitamaan ”tuotteita, jotka on saatu eläimistä saatavien sivutuotteiden yhdestä tai useammasta käsittelystä, muuntamisesta tai jalostusvaiheesta”.

Entiset elintarvikkeet määritellään asetuksen (EU) N:o 68/2013 ⁽²⁾ liitteessä olevan A osan 3 kohdassa tarkoitamaan ”elintarvikkeita (muuta kuin ruokajätettä), jotka on valmistettu ihmiskäyttöön EU:n elintarvikelainsäädännön kaikkia säännöksiä noudattaen mutta joita ei ole enää tarkoitettu ihmiskäyttöön käytännön tai logistisista syistä tai valmistusongelmien tai pakkausvirheiden tai muiden virheiden vuoksi ja joista ei aiheudu terveysriskejä, kun niitä käytetään rehuna”.

⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 852/2004, annettu 29 päivänä huhtikuuta 2004, elintarvikehygieniasta (EUVL L 139, 30.4.2004, s. 1).

⁽²⁾ Komission asetus (EU) N:o 68/2013, annettu 16 päivänä tammikuuta 2013, rehuaineluettelosta (EUVL L 29, 30.1.2013, s. 1).

Rehuaineet määritellään asetuksen (EY) N:o 767/2009 3 artiklan 2 kohdan g alakohdassa tarkoittamaan ”kasvi- tai eläinperäisiä tuotteita, joiden pääasiallinen tarkoitus on täyttää eläinten ravitsemukselliset tarpeet, sellaisenaan, tuoreena tai säilöttyinä, ja näiden tuotteiden teollisen tuotannon oheistuotteita sekä orgaanisia ja epäorgaanisia aineita riippumatta siitä, sisältävätkö ne lisäaineita, ja jotka on tarkoitettu eläinten ruokintaan joko sellaisenaan tai prosessoinnin jälkeen taikka rehuseosten valmistukseen tai esiseosten kantaja-aineeksi”.

Jäte määritellään Euroopan parlamentin ja neuvoston antamassa jätepuitedirektiivissä 2008/98/EY⁽¹⁾ tarkoittamaan ”mitä tahansa ainetta tai esinettä, jonka haltija poistaa käytöstä, aikoo poistaa käytöstä tai on velvollinen poistamaan käytöstä”. Keskeisen käsitteen ”poistaminen käytöstä” selvennykset:

- Käytöstä poistaminen sisältää sekä jätteen hyödyntämisen että loppukäsittelyn. Tämä ei kuitenkaan tarkoita sitä, että mikä tahansa aine, jolle tehdään hyödyntämis-/loppukäsittelytoimia, on sinällään jätettä.
- Käytöstä poistaminen voi koskea mitä tahansa ainetta, jonka kaupallinen arvo on positiivinen, neutraali tai negatiivinen;
- Käytöstä poistamista voidaan edellyttää laissa, haltija voi päättää siitä tarkoituksellisesti tai se voi olla tahatonta;
- Aineksen varastointipaikka ei määrää ennakolta sen luokittelamista jätteeksi.

”Hyödyntäminen” määritellään jätepuitedirektiivissä toimeksi, jonka pääasiallisena tuloksena jätettä voidaan käyttää hyödylliseen tarkoitukseen joko tuotantolaitoksessa tai yleensä taloudessa korvaamalla muita materiaaleja, joita olisi muutoin käytetty erityiseen tarkoitukseen, tai jätteen valmistelemiseksi tällaista tarkoitusta varten.

1.3 Sellaisten elintarvikkeiden luokittelu, joita ei enää ole tarkoitettu ihmisravinnoksi

Elintarvikkeet, joita ei enää ole tarkoitettu ihmisravinnoksi

- a) tuotteet, jotka eivät koostu eläinperäisistä tuotteista, sisällä niitä tai ole niiden saastuttamia; näistä muista kuin eläinperäisistä tuotteista voi
 - i) tulla suoraan asetuksessa (EY) N:o 178/2002 olevan määritelmän ja asetuksen soveltamisalan piiriin kuuluvaa rehua, jos ne ovat elintarvikkeiden valmistusprosessista syntyviä sivutuotteita; tai
 - ii) tulla jätepuitedirektiivissä olevan määritelmän ja direktiivin soveltamisalan piiriin kuuluvaa jätettä (ennen kuin niistä tulee rehua), jos ne ovat lopputuotteita;
- b) tuotteet, jotka koostuvat eläinperäisistä tuotteista, sisältävät niitä tai ovat niiden saastuttamia; näistä eläinperäisistä tuotteista tulee sivutuoteasetuksessa olevan määritelmän ja asetuksen soveltamisalan piiriin kuuluvia eläimistä saatavia sivutuotteita (ennen kuin niistä tulee rehua).

Tuotteen poistamista elintarvikeketjusta ja sen varmistamista, että sitä ei enää ole tarkoitettu ihmisravinnoksi, voidaan joko edellyttää laissa (esim. helposti pilaantuva elintarvike, jota ei saa saattaa unionin markkinoille viimeisen käyttöajankohtansa jälkeen, koska se ei ole turvallinen ihmisravinnoksi) tai asiasta vastaava elintarvikealan toimija voi päättää siitä itse. Päätös, jolla tuote poistetaan ihmisravinnoksi tarkoitettujen elintarvikkeiden ketjusta, on peruuttamaton.

Jos elintarvike koostuu eläinperäisistä tuotteista, sisältää niitä tai on niiden saastuttama, siihen sovelletaan suoraan sivutuoteasetuksessa esitettyjä sääntöjä. Tämän vuoksi eläinperäisestä elintarvikkeesta, jota ei enää ole tarkoitettu ihmisravinnoksi, tulee ensin eläimistä saatava sivutuote ja – sivutuoteasetuksessa ja tarttuvien spongiformisia enkefalopatioita koskevassa asetuksessa (Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 999/2001⁽²⁾) vahvistettujen sääntöjen nojalla – siitä voi tulla rehua. Tätä käsitellään tämän tiedonannon 4 luvussa.

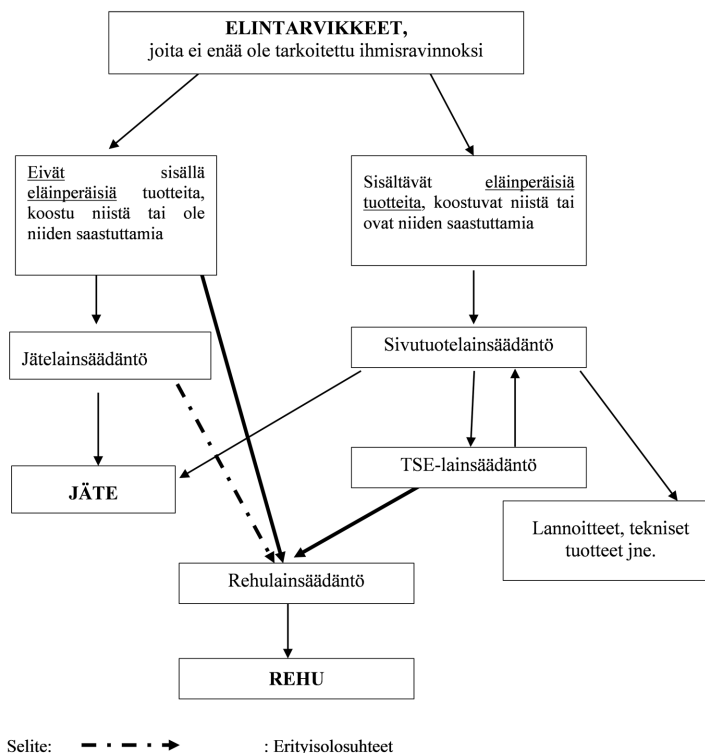
⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2008/98/EY, annettu 19 päivänä marraskuuta 2008, jätteistä ja tiettyjen direktiivien kumoamisesta (EUVL L 312, 22.11.2008, s. 3).

⁽²⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 999/2001, annettu 22 päivänä toukokuuta 2001, tiettyjen tarttuvien spongiformisten enkefalopatioiden ehkäisyä, valvontaa ja hävittämistä koskevista säännöistä (EYVL L 147, 31.5.2001, s. 1).

Jos tietyn tuote-erän merkinnöissä ilmoitetaan, että se ei ole tarkoitettu rehukäyttöön, toimija ketjun myöhemmässä vaiheessa ei enää saa myöhemmin muuttaa tätä ilmoitusta. Nämä tuotteet eivät saa päästä rehutettiin myöhemmässä vaiheessa (asetuksen (EY) N:o 183/2005 liite II).

Kaavio

Vuokaavio elintarvikkeesta rehuksi

2 LUKU

YLEISET SÄÄNNÖT

Asetuksen (EY) N:o 178/2002 15 artiklan mukaan rehuja ei saa saattaa markkinoille tai antaa elintarviketuotantoon käytettäville eläimille, elleivät ne ole turvallisia. Asetuksen (EY) N:o 767/2009 4 artiklassa laajennetaan tämä periaate koskemaan kaikkia eläimiä.

Asetuksen (EY) N:o 178/2002 17 artiklan 1 kohdan mukaan kaikissa tuotannon, jalostuksen ja jakelun vaiheissa toimivilla rehualan toimijoilla on ensisijainen vastuu huolehtia vastuullaan olevissa toiminnoissa siitä, että rehut täyttävät niiden toiminnan kannalta asiaankuuluvat elintarvikelainsäädännön vaatimukset, ja varmistaa, että kyseiset vaatimukset täyttyvät.

Toimijan rikos- ja/tai siviilioikeudelliseen vastuuseen saattavien seikkojen ja olosuhteiden määrittäminen riippuu kunkin kansallisen oikeusjärjestelmän rakenteesta. Siitä, millainen merkitys ja vaikutus asetuksen (EY) N:o 178/2002 17 artiklan 1 kohdalla on vastuun jakamiseen elintarvikeketjussa, saa lisätietoa yleisen elintarvikelainsäädännön täytäntöönpanoa koskevista ohjeista⁽¹⁾.

Asetuksen (EY) N:o 178/2002 18 artiklan mukaan elintarvike- ja rehualan toimijoiden on voitava tunnistaa luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö, joka on toimittanut niille elintarvikkeen, rehun, elintarviketuotantoon käytettävän eläimen tai sellaisen aineen, joka on tarkoitettu tai jonka voidaan olettaa tulevan lisätyksi elintarvikkeeseen tai rehuun. Tällä jäljitettävyyseriaateella varmistetaan koko elintarvikeketjun eheys.

⁽¹⁾ Ohjeita elintarvikelainsäädäntöä koskevista yleisistä periaatteista ja vaatimuksista annetun asetuksen (EY) N:o 178/2002 11, 12, 14, 17, 18, 19 ja 20 artiklan täytäntöönpanosta (https://ec.europa.eu/food/sites/food/files/safety/docs/gfl_req_implementation-guidance_fi.pdf, s. 12).

3 LUKU

MUITA KUIN ELÄINPERÄISIÄ TUOTTEITA SISÄLTÄVÄT ELINTARVIKKEET, JOITA EI ENÄÄ OLE TARKOITETTU IHMISRAVINNOKSI**3.1 Elintarvikkeet, jotka eivät koostu eläinperäisistä tuotteista, sisällä niitä tai ole niiden saastuttamia, ja jätelainsäädäntö**

Jos elintarvikkeiden valmistuksesta syntyvät tuotteet ja elintarvikkeet eivät koostu eläinperäisistä tuotteista, sisällä niitä tai ole niiden saastuttamia ja jos niitä ei enää ole tarkoitettu ihmisravinnoksi (käytöstä poistetut elintarvikkeet), niistä voi tulla jätettä tai ne voidaan käyttää rehuna. On eroteltava toisistaan neljä tapausta, kuten seuraavissa a ja b alakohdassa esitetään:

a) Elintarvikkeiden valmistusprosessista syntyvät tuotteet, muut kuin lopputuotteet:

Useilla elintarviketeollisuuden osa-alueilla syntyy tuotantoprosessin aikana sivutuotteita, joita voidaan käyttää rehuna, esimerkiksi:

Auringonkukansiementen murskaamisessa syntyy auringonkukkapuristetta

Myllytyksessä syntyy vehnänalkioita

Sokerin tuotannossa syntyy sokerijuurikasmelassia

Tärkkelyksen tuotannossa syntyy tärkkelyshydrolysaattikakkuja

Sellaisten leipomo- ja konditoria-alan tuotteiden, jotka eivät sisällä eläintuotteita, tuotannossa syntyy leipomo- ja pastateollisuuden sivutuotteita.

Näillä elintarviketeollisuuden sivutuotteilla ei ole 5.1 kohdassa tarkoitettua viimeistä käyttöajankohtaa tai parasta ennen -päiväystä, mutta niihin sovelletaan 5.2 kohdassa tarkoitettua toimintamallia, jota sovelletaan "elintarvikelaitosten lattialle pudonneisiin aineksiin". Näitä sivutuotteita ei pidetä jätteenä, jos ne täyttävät jättepuitedirektiivin 5 artiklassa vahvistetut kumulatiiviset kriteerit⁽¹⁾. Asianomaisen elintarvikealan toimijan vastuulla on osoittaa toimivaltaiselle viranomaiselle, että tietty tuote täyttää muuksi kuin jätteeksi luokittelamista koskevat kriteerit.

Jotkin kansalliset jätehuoltoviranomaiset edellyttävät elintarviketeollisuudelta erityistä todistusta, johon sisältyy yksityiskohtainen perustelu siitä, että tietty niiden rehukäyttöön toimittama tuote täyttää jättepuitedirektiivissä muuksi kuin jätteeksi luokittelamista koskevat kriteerit. Tätä todistusta voidaan pitää tarpeettomana, koska elintarvikealan laitos, kuten panimo, josta hiiva lähetetään rehuaineena, on rekisteröitävä rehualan laitokseksi ja on näin ollen rehuviranomaisten täydessä valvonnassa.

b) Lopulliset elintarvikkeet elintarviketeollisuuden tasolla ja tukku- tai vähittäiskaupan tasolla:

Elintarvikealan toimija voi päättää, että elintarviketeollisuuden tasolle kuuluvien lopullisten elintarvikkeiden (esim. sokeri, auringonkukkaöljy, rikkoutuneet tai epämuodostuneet keksit) ja elintarvikkeiden, jotka on saatettu markkinoille ja ovat päätyneet tukku- ja vähittäiskaupan tasolle (esim. leipä leipomoissa tai supermarketeissa), ei pitäisi enää olla tarkoitettuja ihmisravinnoksi vaan pikemminkin rehukäyttöön. Tällaiset tuotteet eivät täytä jättepuitedirektiivin sivutuotekriteereitä, vaikka ne olisivatkin tarkoitettu rehukäyttöön. Näin ollen useiden jäsenvaltioiden viranomaiset soveltavat tiukasti jättepuitedirektiivin vaatimuksia tällaisiin elintarvikkeisiin ja pitävät elintarvikealan toimijan päätöstä poistaa ne elintarvikeketjusta elintarvikkeen käytöstä poistamisena.

⁽¹⁾ Sivutuotekriteerit tuotteille, joita ei pidetä jätteenä (tämän tiedonannon liitteessä oleva selittävä huomautus):

- Tuotanto olennaisena osana tuotantoprosessia
- Mahdollisuus käyttää suoraan ilman muuta kuin tavalliseksi katsottavaa teollista lisäkäsitelyä
- Jatkokäyttö eläinten rehuna on varmaa: ei ole pelkästään mahdollista vaan varmaa, että aines käytetään rehun turvallisuutta koskevan lainsäädännön mukaisesti
- Jatkokäyttö on laillista eli aine tai esine täyttää kaikki asiaankuuluvat, sen erityiseen käyttöön liittyvät tuotetta, ympäristöä ja terveydensuojelua koskevat vaatimukset.

Hyvä esimerkki tästä on se, että kuorma-autoja, jotka kuljettavat sellaisia elintarvikkeita, jotka eivät ole peräisin eläimistä eivätkä enää ole tarkoitettuja ihmisravinnoksi vaan pikemminkin rehuketjuun (esim. jäsenvaltioiden väliset rajat ylittävät keksipaketit), voidaan sakottaa jätepuitedirektiivin vaatimusten noudattamatta jättämisestä, koska vastaanottava jäsenvaltio pitää lähetystä jätteenä.

Vaatus, jonka mukaan unionin jätelainsäädäntöä on noudatettava ennen kuin muusta kuin eläinperäisestä elintarvikkeesta voi tulla rehua, on merkittävä rasitus toimijoille, jotka harkitsevat niiden toimittamista rehuketjuun. Tällaisesta vaatimuksesta voi aiheutua esteitä näiden tuotteiden vapaalle liikkuvuudelle sisämarkkinoilla, koska jotkin jäsenvaltiot edellyttävät unionin jätelainsäädäntöön perustuvien kuljetussääntöjen soveltamista, kun taas toiset soveltavat elintarvikelainsäädäntöä. Jätepuitedirektiiviä ollaan parhaillaan tarkistamassa, ja komission ehdotuksessa ⁽¹⁾ halutaan sulkea sen soveltamisalan ulkopuolelle muut kuin eläinperäiset ainekset, jotka on tarkoitettu rehuksi.

Tässä kohdassa tarkoitettuihin lopputuotteisiin sovelletaan 5.1 kohdassa tarkoitettua viimeistä käyttöajankohdtaa tai parasta ennen -päiväystä sekä 5.2 kohdassa tarkoitettua ”elintarvikelaitosten lattialle pudonneita aineksia” koskevaa toimintamallia.

Tiivistelmä

1. Tämän kohdan a alakohdassa tarkoitettuja elintarviketeollisuuden muita kuin eläinperäisiä sivutuotteita ei pitäisi automaattisesti pitää jätteenä, vaan ne voivat kuulua suoraan rehulainsäädännön soveltamisalaan.
2. On elintarvikealan toimijoiden vastuulla todistaa, että tämän kohdan a alakohdassa tarkoitettu muu kuin eläinperäinen sivutuote, jonka ne saattavat markkinoille rehuna, ei ole jätettä. Yleistä vaatimusta todistuksesta, jolla osoitetaan sivutuotteiden olevan muuta kuin jätettä, ei kuitenkaan pidetä tarpeellisena ottaen huomioon, että elintarvikealan toimijat, jotka saattavat tällaisia sivutuotteita markkinoille rehuna, on rekisteröity myös rehualan toimijoiksi.
3. Sillä varauksella, että rehuksi tarkoitettujen muuten eläinperäiset ainekset jätetään tulevaisuudessa jätepuitedirektiivin soveltamisalan ulkopuolelle, tämän kohdan b alakohdassa tarkoitettujen lopullisten elintarvikkeiden suora rehukäyttö sallitaan ilman, että niihin sovelletaan ensin jätelainsäädäntöä.
4. Ennen tarkistetun jätepuitedirektiivin hyväksymistä ja täytäntöönpanoa tämän kohdan b alakohdassa tarkoitettuihin lopullisiin elintarvikkeisiin, joita ei enää ole tarkoitettu ihmisravinnoksi, saatetaan soveltaa unionin ja kansallista jätelainsäädäntöä ennen kuin ne voidaan käyttää rehuna.

3.2 Muita kuin eläinperäisiä elintarvikkeita rehuketjuun toimittavia elintarvikealan toimijoita koskevat vaatimukset

Elintarvikeketjun laitokset ⁽²⁾, jotka ovat mukana muiden kuin eläinperäisten elintarvikkeiden tuotannossa, jake-lussa sekä tukku- ja vähittäiskaupassa, on rekisteröitävä tai hyväksyttävä elintarvikehygieniasetuksen (EY) N:o 852/2004 ⁽³⁾ mukaisesti. Täydellinen luettelo hyväksytyistä unionin elintarvike-alan laitoksista eri jäsenvaltioissa on saatavilla osoitteessa

http://ec.europa.eu/food/safety/biosafety/food_hygiene/eu_food_establishments_en

Niiden elintarvikealan laitosten luettelot, joita ei tarvitse hyväksyä vaan vain rekisteröidä, ovat kokonaisuudessaan jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten hallinnassa.

3.2.1 Niitä toimijoita koskevat vaatimukset, jotka toimittavat tuotteita rehuna tai jätteenä hyödynnettäviksi

Toimija voi periaatteessa toimittaa elintarvikkeita, joita ei enää ole tarkoitettu ihmisravinnoksi,

— rehuna (3.1 kohdan a alakohdassa tarkoitettujen sivutuotteiden ja tarkistetun jätepuitedirektiivin hyväksymisen ja täytäntöönpanon jälkeen myös 3.1 kohdan b alakohdassa tarkoitettujen tuotteiden);

⁽¹⁾ Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi jätteistä annetun direktiivin 2008/98/EY muuttamisesta <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=CELEX%3A52015PC0595>

⁽²⁾ Asetuksessa (EY) N:o 178/2002 säädetään, että rehusektori on olennainen osa elintarvikeketjua.

⁽³⁾ Asetuksen (EY) N:o 852/2004 6 artiklassa edellytetään, että jokainen elintarvikealan toimijan laitos on toimivaltaisen viranomaisen rekisteröimä. Rekisteröinnin tarkoituksena on, että jäsenvaltioiden toimivaltaiset viranomaiset tietävät, missä laitokset sijaitsevat ja mitä niiden toimintaan kuuluu, jotta niihin voidaan tarvittaessa kohdistaa virallista valvontaa.

— jätteenä hyödynnettäväksi (3.1 kohdan b alakohdassa tarkoitettut lopputuotteet).

a) Rehuna toimitetut tuotteet

Asetuksessa (EY) N:o 183/2005 säädetään siitä, mihin rehualan toimijoihin sovelletaan sen 9 artiklan mukaista rekisteröintiä. Rehualan toimijan on varmistettava, että kaikkia rehulainsäädännön asiaankuuluvia säännöksiä, kuten rehuhygieniasääntöjä, vierasaineiden enimmäisjäämäpitoisuuksia tai merkintöjä koskevia sääntöjä, noudatetaan. Asetuksen (EY) N:o 183/2005 5 artiklan 1 kohdan soveltamisalaan kuulumattomien rehualan toimijoiden (alkutuottajien) on noudatettava kyseisen asetuksen liitettä II, mukaan luettuna HACCP-suunnitelman perustaminen. Yleensä⁽¹⁾ rehua markkinoille saattava toimija on rekisteröitävä rehualan toimijaksi.

Elintarvikealan toimijaa, joka saattaa 3.1 kohdan a alakohdassa tarkoitettuja elintarvikkeiden valmistusprosessista saatuja sivutuotteita unionin markkinoille, pidetään rehualan toimijana, ja sen on varmistettava rehulainsäädännön vaatimusten noudattaminen, mukaan luettuna sen rekisteröinti rehualan toimijaksi.

b) Jätteenä hyödynnettäväksi toimitetut tuotteet

Edellä 3.1 kohdan b alakohdassa tarkoitettuja muita kuin eläinperäisiä lopullisia elintarvikkeita, joita ei enää ole tarkoitettu ihmisravinnoksi, voitaisiin pitää tarkistetun jätepuitedirektiivin hyväksymiseen ja täytöntöönpanoon saakka "hyödynnettäväksi tarkoitettuna jätteenä". Näin ollen elintarvikealan toimijan olisi noudatettava kansallista järjestelyä näiden tuotteiden toimittamiseksi rehuketjuun. Kun rehuksi käytettävä muu kuin eläinperäinen elintarvike on jätetty unionin ja kansallisen jätelainsäädännön soveltamisalan ulkopuolelle, elintarvike voisi päästä suoraan rehuketjuun. Tästä käy esimerkkinä vanhentunut, pakattu⁽²⁾ leipä supermarketista: Jos supermarketi saattaa tällaisen leivän markkinoille vaatimustenvastaisena (ks. 6.2 kohta) rehuna (eli 1.2 kohdassa mainitun määritelmän mukaisena entisenä elintarvikkeena) nimellä "Leipomo- ja pastateollisuuden tuotteet" (13.1.1 kohta rehuaineluettelossa), supermarketia pidetään rehualan toimijana, ja sen on varmistettava rehulainsäädännön vaatimusten noudattaminen, mukaan luettuna sen rekisteröinti rehualan toimijaksi.

3.2.2 Toimenpiteet sellaisten elintarvikkeiden rehukäytön lisäämiseksi, joita ei enää ole tarkoitettu ihmisravinnoksi

Vaatus, jonka mukaan jo rekisteröidyn elintarvikealan toimijan, joka aikoo toimittaa elintarvikkeen rehuketjuun, on rekisteröidyttävä myös rehualan toimijaksi, joka on näin ollen vastuussa kaikista rehujen turvallisuutta koskevista vaatimuksista, saattaa estää esimerkiksi pieniä elintarvikkeiden vähittäiskauppiaita toimimasta näin. Jotta voitaisiin lisätä niiden elintarvikkeiden rehukäyttöä, joita ei enää ole tarkoitettu ihmisravinnoksi, tällaisten elintarvikealan toimijoiden rasiusta voidaan vähentää kahdella tapaa:

a) Tuetaan elintarvikealan toimijaa rehulainsäädännön noudattamisessa:

Kuten rehuhygieniasetuksen 22 artiklassa säädetään, voitaisiin kehittää ohjeita niitä elintarvikkeiden vähittäiskauppiaita varten, jotka lähettävät rehukäyttöön elintarvikkeita, joita ei enää ole tarkoitettu ihmisravinnoksi; nämä ohjeet tukisivat niitä rehulainsäädännön (turvallisuustoimenpiteet, merkinnät, vierasaineiden enimmäispitoisuus) noudattamisessa. Lisäksi sidosryhmäjärjestöt voisivat avustaa elintarvikkeiden vähittäiskauppiaita kehittämään yksinkertaistettuja, räätälöityjä HACCP-järjestelmiä rehualan toimijoina.

⁽¹⁾ Komissio käynnisti hankkeen ohjeiden laatimiseksi muun muassa siitä, mistä rehuketjun katsotaan alkavan. Tässä asiakirjassa pyritään kehittämään elintarvikkeiden ja rehun rajamailla toimiva järjestelmä, jolla vältetään tarpeeton hallinnollinen rasitus mutta taataan rehuketjun eheys (ohjeet rehuhygieniasta koskevista vaatimuksista annetun asetuksen (EY) N:o 183/2005 tiettyjen säännösten soveltamisesta).

⁽²⁾ Asetuksen (EY) N:o 767/2009 liitteessä III luetellaan "maalouselintarviketeollisuuden tuotteiden käytöstä peräisin olevat pakkaukset ja pakkausten osat" aineiksi, joiden markkinoille saattaminen ja käyttö eläinten ravinnoksi on kielletty.

b) Elintarvikealan toimija saattaa kyseiset tuotteet markkinoille "elintarvikkeina":

Elintarvikealan vähittäiskauppias, joka on rekisteröity tai hyväksytty asetuksen (EY) N:o 852/2004 mukaisesti, saattaa elintarvikkeen sellaisenaan elintarvikelainsäädännön säännöksiä noudattaen markkinoille rehualan toimijalle, joka kerää elintarvikkeen rehuksi muuntamista varten tai muuntaa sen suoraan rehuksi (¹). Rehuketju alkaa toimijan vastaanottaessa elintarvikkeen. Tämä rehualan toimija on vastuussa rehulainsäädännön noudattamisesta. Edellä mainitussa esimerkissä supermarketti toimittaisi vanhentuneen leivän rehun valmistajalle. Elintarvikealan toimijan ei tarvitsisi olla rekisteröity asetuksen (EY) N:o 183/2005 mukaisesti, koska sen toimittama tuote on edelleen elintarvike (eli siihen sovelletaan elintarvikkeita koskevia sääntöjä) eikä vielä rehua. Sitä ei myöskään voida toimittaa suoraan viljelijöille syötettäväksi eläimille, koska se ei kelpaa suun kautta tapahtuvaan ruokintaan ilman jatkokäsittelyä.

Tiivistelmä

5. *Tarkistetun jätepuitedirektiivin hyväksymistä ja täytäntöönpanoa odottaessa muut kuin eläinperäiset elintarvikkeet, joita ei enää ole tarkoitettu ihmisravinnoksi, voivat tulla rehuketjuun "hyödynnettäväksi tarkoitettuna jätteenä" tällaisen jätteen sääntelystä annetun unionin ja kansallisen lainsäädännön nojalla.*
6. *Sellaisia muita kuin eläinperäisiä elintarvikkeita, joita ei enää ole tarkoitettu ihmisravinnoksi, rehuna toimittaville elintarvikealan toimijoille tarkoitetut ohjeet voisivat lievittää niiden rasitusta rehulainsäädännön sääntöjen noudattamisessa.*
7. *Elintarvikealan vähittäiskauppiaiden, jotka toimittavat asiaankuuluvan tuotteen elintarvikkeena rehualan toimijalle, joka muuntaa sen rehuksi, ei tarvitse rekisteröityä rehualan toimijaksi.*

4 LUKU

ELÄINPERÄISIÄ TUOTTEITA SISÄLTÄVÄT ELINTARVIKKEET, JOITA EI ENÄÄ OLE TARKOITETTU IHMISRAVINNOKSI

4.1 Elintarvikkeet, jotka koostuvat eläinperäisistä tuotteista, sisältävät niitä tai ovat niiden saastuttamia

Elintarvikkeita, jotka koostuvat eläinperäisistä tuotteista, sisältävät niitä tai ovat niiden saastuttamia, ei saa käyttää suoraan rehun valmistuksessa. Niihin on aina ensin sovellettava sivutuoteasetuksen säännöksiä. Tässä asetuksessa erotetaan selkeästi toisistaan eläinperäiset elintarvikkeet, joita ei enää ole tarkoitettu ihmisravinnoksi kaupallisista syistä tai valmistuksessa tai pakkauksessa esiintyneiden ongelmien tai muiden vikojen vuoksi (eli käytöstä poistettut elintarvikkeet), ja ruokajäte. Koska eläinperäisen aineksen vähimmäispitoisuutta ei ole määritelty, kaikkiin tällaisiin eläinperäisistä tuotteista koostuviin, niitä minkä tahansa määrän sisältäviin tai niiden saastuttamiin elintarvikkeisiin sovelletaan sivutuoteasetusta.

Elintarvikealan toimija, joka päättää toimittaa tällaisen eläinperäisen elintarvikkeen rehukäyttöön, ei kuulu jätepuitedirektiivin soveltamisalaan (2 artiklan 2 kohdan b alakohta), vaan siihen sovelletaan sivutuotelainsäädännössä säädettyä valvontaa.

Jätteen saastuttamat eläimistä saatavat sivutuotteet (²), joihin sovelletaan jätepuitedirektiivin mukaista valvontaa, on ilmoitettava luokkaan 2 tai 1 kuuluvaksi ainekseksi sivutuoteasetuksen nojalla, eivätkä ne saa päästä rehuketjuun myöhemmässä vaiheessa.

Sivutuoteasetuksen 10 artiklan e alakohdan mukaisesti eläimistä saatavat sivutuotteet, jotka ovat peräisin ihmisravinnoksi tarkoitettujen tuotteiden tuotannosta, mukaan luettuina luut, joista on poistettu rasva, ja rasvan sulatuksessa syntyvä proteiinijäännös ja maidon jalostuksessa linkoihin tai separaattoreihin jäänyt aine, on luokiteltava kyseisessä asetuksessa tarkoitetuksi luokkaan 3 kuuluvaksi ainekseksi (rehukäyttö).

(¹) Tämä elintarvike eroaa 1.2 kohdassa tarkoitetuista entisistä elintarvikkeista, koska markkinoille saattamisesta vastaava toimija ei takaa, että siitä "ei aiheudu terveysriskejä, kun sitä käytetään rehuna".

(²) Pakkausmateriaalien esiintymisen tai jäämien osalta sovelletaan 6.2 kohtaa.

Sivutuoteasetuksen 10 artiklan f alakohdan mukaisesti eläinperäisiä tuotteita sisältävät elintarvikkeet, joita ei enää ole tarkoitettu ihmisravinnoksi kaupallisista syistä tai sellaisten valmistuksessa tai pakkauksessa esiintyneiden ongelmien tai muiden vikojen vuoksi, jotka eivät aiheuta riskiä ihmisten tai eläinten terveydelle, on luokiteltava luokkaan 3 kuuluvaksi aineeksi. Sivutuoteasetuksen 10 artiklan f alakohdassa tarkoitettujen luokkaan 3 kuuluvat ainekset toimitetaan tavallisesti eläimistä saatavia sivutuotteita käsittelevään laitokseen yhdessä kääreiden ja pakkausten kanssa – jotka kummatkin ovat jätemateriaalia – tai niihin sekoittuneina. Kääreet ja pakkaukset erotetaan eläimistä saatavista sivutuotteista ainoastaan luokkaan 3 kuuluvia eläimistä saatavia sivutuotteita käsittelevässä laitoksessa. Jätteen ja eläimistä saatavien sivutuotteiden seosta ei tarvitse etukäteen luokitella luokkaan 2 tai edes luokkaan 1 kuuluvaksi aineeksi.

Eläinperäisiin elintarvikkeisiin, joita ei enää ole tarkoitettu ihmisravinnoksi mutta jotka on tarkoitettu rehukäyttöön, sovelletaan erityisiä käsittelyvaatimuksia ja käyttörajoituksia, jotka esitetään tämän tiedonannon 4.3 kohdassa.

4.2 Sellaisia eläinperäisiä elintarvikkeita, joita ei enää ole tarkoitettu ihmisravinnoksi, toimittavien elintarvikealan toimijoiden rekisteröinti

Kaikki toimijat, jotka osallistuvat mihin tahansa eläimistä saatavien sivutuotteiden ja niistä johdettujen tuotteiden tuottamisen, kuljettamisen, käsittelyn, jatkokäsittelyn, varastoinnin, markkinoille saattamisen, jakelun, käytön tai hävittämisen vaiheeseen, on rekisteröitävä sivutuoteasetuksen 23 artiklan mukaisesti, ellei niitä ole jo hyväksytty sen 24 artiklan mukaisesti. Sivutuoteasetuksen mukaisesti rekisteröityjen tai hyväksynnän saaneiden toimijoiden tai laitosten luettelo julkaistaan osoitteessa

http://ec.europa.eu/food/safety/animal-by-products/approved-establishments_en

Sivutuoteasetuksen 23 artiklan 4 kohdan nojalla rekisteröintiä ei edellytetä sellaisten eläimistä saatavia sivutuotteita tuottavien laitosten osalta, jotka ovat jo saaneet hyväksynnän tai jotka on rekisteröity asetuksen (EY) N:o 852/2004 ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 853/2004⁽¹⁾ mukaisesti. Tämä poikkeus ei kuitenkaan vapauta toimijoita velvoitteesta saada sivutuoteasetuksen mukainen hyväksyntä, jos ne suorittavat kyseisen asetuksen 24 artiklassa kuvattuja toimintoja.

Rehuksi tarkoitettuja prosessoituja eläimistä saatavia sivutuotteita saa toimittaa ainoastaan asetuksen (EY) N:o 183/2005 mukaisesti rekisteröidyille tai hyväksytyille rehualan toimijoille.

4.3 Sellaisia eläinperäisiä elintarvikkeita, joita ei enää ole tarkoitettu ihmisravinnoksi, koskevat käsittelyvaatimukset ja käyttörajoitukset

Sivutuoteasetuksessa ja tarttuvia spongiformisia enkefalopatioita koskevassa asetuksessa vahvistetaan tiukat säännöt, joilla rajoitetaan sellaisten elintarvikkeiden mahdollista rehukäyttöä, joita ei enää ole tarkoitettu ihmisravinnoksi ja jotka koostuvat eläinperäisestä aineksesta, sisältävät sitä tai ovat sen saastuttamia, niiden sisältämän eläinperäisen aineksen tyyppin mukaan. Esimerkiksi muita märehtijöistä peräisin olevia valkuaisaineita kuin maitoa/maitotuotteita tai renderöityjä rasvoja sisältävillä elintarvikkeilla ei saa ruokkia tuotantoeläimiä, lukuun ottamatta turkiseläimiä. Toisena esimerkkinä voidaan mainita, että kalaa sisältäviä elintarvikkeita ei saa käyttää suoraan rehuna, vaan ne voidaan jalostaa edelleen kalajauhoksi, eikä kalajauholla saa ruokkia muita märehtijöitä kuin vieroittamattomia eläimiä. Näin ollen elintarvikkeita käsittelevien yritysten on eroteltava eläinperäistä ainesta sisältävät elintarvikkeet elintarvikkeiksi, joita ei enää ole tarkoitettu ihmisravinnoksi ja jotka kelpaavat / eivät kelpaa rehuketjuun tai kelpaavat vain joillekin lajeille. Niiden on lisäksi huolehdittava asianmukaisesta käsittelystä ja merkitsemisestä sen varmistamiseksi, että loppukäyttö on turvallista ihmisten ja eläinten terveyden kannalta ja täyttää sivutuoteasetuksen ja tarttuvia spongiformisia enkefalopatioita koskevan asetuksen vaatimukset.

Sivutuoteasetukseen ja tarttuvia spongiformisia enkefalopatioita koskevaan asetukseen sisältyy käsittelyä koskevia vaatimuksia ja sellaisten eläinperäisten elintarvikkeiden, joita ei enää ole tarkoitettu ihmisravinnoksi, rehukäyttöä koskevia rajoituksia eläinten terveyden suojelemiseksi. Useat eläinperäiset tuotteet saattavat olla turvallisia ihmisravinnoksi mutta eivät turvallisia eläinten terveyden kannalta, esimerkiksi koska ne saattavat sisältää suu- ja sorkkatautia, klassista sikaruttoa tai afrikkalaista sikaruttoa aiheuttavia patogeenejä. Tarttuvia spongiformisia enkefalopatioita koskevaan asetukseen sisältyy lisäksi ”täydellinen rehukielto”, jolla kielletään muutamien rajatuin poikkeuksin käsitellyn eläinvalkuaisen syöttäminen tuotantoeläimille, jotta estetään BSE:n kierrätys rehuketjun kautta. Näin ollen useat eläintuotteet, jotka kelpaavat ihmisravinnoksi, eivät kelpaa ilman jatkokäsittelyä rehukäyttöön tai ne on osittain jätettävä rehuketjun ulkopuolelle.

⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 853/2004, annettu 29 päivänä huhtikuuta 2004, eläinperäisiä elintarvikkeita koskevista erityisistä hygieniasäännöistä (EUVL L 139, 30.4.2004, s. 55).

Elintarvikkeita, joita ei enää ole tarkoitettu ihmisravinnoksi ja jotka sisältävät märehitijöistä peräisin olevia valkuaisaineita (muut kuin maitotuotteet), ei saa syöttää millekään tuotantoeläimille, turkiseläimiä lukuun ottamatta. Tästä syystä käytöstä poistettuja elintarvikkeita, jotka sisältävät muita märehitijöistä peräisin olevia valkuaisaineita kuin maitotuotteita, on sallittua käyttää ainoastaan turkiseläinten rehuna ja lemmikkieläinten ruokana. Tuotantoeläimille saa kuitenkin syöttää elintarvikkeita, joita ei enää ole tarkoitettu ihmisravinnoksi ja jotka on käsitelty märehitijöistä peräisin olevaksi renderöidyksi rasvaksi sivutuoteasetuksen mukaisesti ja jotka sisältävät enintään 0,15 painoprosenttia liukenemattomia epäpuhtauksia.

Eläinperäisten käytöstä poistettujen elintarvikkeiden käsittelyä ja markkinoille saattamista koskevista vaatimuksista säädetään komission asetuksen (EU) N:o 142/2011⁽¹⁾ liitteessä X.

Sivutuoteasetuksen 10 artiklan a–m alakohdassa tarkoitettua luokkaan 3 kuuluvaa ainesta saa käyttää tuotantoeläimille tarkoitettun rehun valmistuksessa, kun se on käsitelty eläinvalkuaiseksi tai renderöidyksi rasvoiksi asetuksen (EU) N:o 142/2011 liitteen X mukaisesti.

Raa'asta lihasta saa valmistaa lemmikkieläinten ruokaa, joka saatetaan markkinoille sivutuoteasetuksen 35 artiklan ja asetuksen (EU) N:o 142/2011 liitteessä XIII vahvistettujen vaatimusten mukaisesti.

Entisistä elintarvikkeista saa valmistaa turkiseläinten rehua, joka saatetaan markkinoille sivutuoteasetuksen 36 artiklan mukaisesti.

Tiettyä asetuksen (EU) N:o 142/2011 liitteessä X olevassa 10 jaksossa lueteltua luokkaan 3 kuuluvaa ainesta saa saattaa markkinoille tuotantoeläinten rehuksi ilman lisäkäsittelyä, edellyttäen että aines

- on peräisin unionista,
- on jalostettu asetuksen (EY) N:o 852/2004 2 artiklan 1 kohdan m alakohdassa määritellyllä tavalla tai käsitelty asetuksen (EU) N:o 142/2011 mukaisesti,
- ei ole ollut kosketuksissa minkään muun luokkaan 3 kuuluvan aineksen kanssa, ja
- kaikki tarvittavat varotoimenpiteet on toteutettu kyseisen aineksen saastumisen estämiseksi.

Asetuksen (EU) N:o 142/2011 liitteessä X olevan II luvun 4 jakson II osan mukaisesti toimivaltainen viranomainen voi sallia sellaisten maidon, maitopohjaisten tuotteiden ja maidosta johdettujen tuotteiden, jotka ovat sivutuoteasetuksen 10 artiklan e alakohdassa tarkoitettua luokkaan 3 kuuluvaa muuta ainesta kuin linkoihin tai separaattoreihin jäänyttä ainetta, ja kyseisen asetuksen 10 artiklan f ja h alakohdassa tarkoitettujen maidon, maitopohjaisten tuotteiden ja maidosta johdettujen tuotteiden käsittelyn, käytön ja varastoinnin. Toimivaltainen viranomainen voi esimerkiksi sallia maitopohjaisten tuotteiden suoran jakelun tietyille kotieläintuottajille.

Toimivaltainen viranomainen voi lisäksi sivutuoteasetuksen 18 artiklan mukaisesti sallia omalla alueellaan luokkaan 2 ja luokkaan 3 kuuluvan aineksen keräämisen ja käytön eläintarhaeläinten, sirkuseläinten, muiden matelijoiden ja petolintujen kuin eläintarhaeläinten tai sirkuseläinten, turkiseläinten, luonnonvaraisten eläinten, hyväksytyjen kenneleiden koirien tai ajokoirien, säilöön otettujen koirien ja kissojen tai kalansyötiksi kasvatettujen toukkien ja matojen ruokintaan.

Seuraavassa taulukossa⁽²⁾ esitetään yhteenveto sellaisten elintarvikkeiden, joita ei enää ole tarkoitettu ihmisravinnoksi ja jotka sisältävät eläinperäisiä aineksia, sallitusta rehukäytöstä ja niiden vaaditusta käsittelystä (1.10.2017 voimassa olleen) sivutuoteasetuksen ja tarttuvia spongiformisia enkefalopatioita koskevan asetuksen mukaisesti.

⁽¹⁾ Komission asetus (EU) N:o 142/2011, annettu 25 päivänä helmikuuta 2011, muiden kuin ihmisravinnoksi tarkoitettujen eläimistä saatavien sivutuotteiden ja niistä johdettujen tuotteiden terveyssäännöistä sekä asetuksen (EY) N:o 1774/2002 kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1069/2009 täytäntöönpanosta sekä neuvoston direktiivin 97/78/EY täytäntöönpanosta tiettyjen näytteiden ja tuotteiden osalta, jotka vapautetaan kyseisen direktiivin mukaisista eläinlääkärintarkastuksista rajatarkastusasemilla (EUVL L 54, 26.2.2011, s. 1).

⁽²⁾ Taulukkoa olisi luettava vasemmalta oikealle seuraavasti: ensimmäisessä sarakkeessa olevia tuotteita voidaan käyttää ilman lisäkäsittelyä lemmikkieläinten ruoan ja turkiseläinten rehun valmistukseen (Kyllä/Ei toisessa sarakkeessa), ja niitä on käsiteltävä sivutuoteasetuksen mukaisesti lisää, jotta niitä voidaan käyttää muiden tuotantoeläinten kuin turkiseläinten rehussa (Kyllä/Ei kolmannessa sarakkeessa) tai lemmikkieläinten ruoassa (jos toisessa sarakkeessa on maininta "Ei"), ja neljännessä sarakkeessa ilmoitetaan, liittyykö niiden syöttämiseen muille tuotantoeläimille kuin turkiseläimille rajoituksia. Mitä tummemmalla värillä ruutujen tausta on, sitä rajoitetumpaa käyttö on.

Elintarvikkeet, joita ei enää ole tarkoitettu ihmisravinnoksi ja jotka koostuvat seuraavista, sisältävät seuraavia tai ovat seuraavien saastuttamia ⁽¹⁾ :	Voidaan käyttää ilman lisäkäsittelyä lemmikkieläinten ruuaksi tai turkiseläinten rehuksi:	On käsiteltävä lisää sivutuoteasetuksen mukaisesti, jotta niitä voidaan käyttää muiden tuotantoeläinten kuin turkiseläinten rehuna:	Sallitaan seuraavien eläinten rehuna
<ul style="list-style-type: none"> — maito, maitopohjaiset tuotteet, maidosta johdetut tuotteet, — munat/munatuotteet, — hunaja, — renderöidyt rasvat, — muista kuin märehijöistä saatu gelatiini/kollageeni, edellyttäen että eläinperäinen aines <ul style="list-style-type: none"> — on peräisin unionista, — on jalostettu elintarvikehygienialainsäädännön mukaisesti. 	KYLLÄ	EI	kaikki eläimet
<ul style="list-style-type: none"> — maito, maitopohjaiset tuotteet, maidosta johdetut tuotteet, — munat/munatuotteet, — hunaja, — renderöidyt rasvat, — muista kuin märehijöistä saatu gelatiini/kollageeni, jos eläinperäistä ainesta EI ole jalostettu (esim. syötäväksi tarkoitetut munat, raakamaito, hunaja, raakoja kananmunia sisältävä tiramisu) tai jos se on peräisin kolmansista maista.	EI	KYLLÄ	kaikki eläimet
Kala tai kalastustuotteet	EI	KYLLÄ	muut kuin märehijät, mukaan luettuina vesiviljelyeläimet, lemmikkieläimet ja turkiseläimet
Muiden kuin märehijöiden liha	KYLLÄ	KYLLÄ	vesiviljelyeläimet, lemmikkieläimet ja turkiseläimet
Muiden kuin märehijöiden lihavalmisteet tai verivalmisteet	KYLLÄ tietyin edellytyksin	KYLLÄ	vesiviljelyeläimet, lemmikkieläimet ja turkiseläimet

⁽¹⁾ Jos käytöstä poistetut elintarvikkeet sisältävät useita taulukossa mainittujen eläintuotteiden luokkia tai ovat niiden saastuttamia, sovelletaan tiukempaa sääntöä.

Elintarvikkeet, joita ei enää ole tarkoitettu ihmisravinnoksi ja jotka koostuvat seuraavista, sisältävät seuraavia tai ovat seuraavien saastuttamia ⁽¹⁾ :	Voidaan käyttää ilman lisäkäsittelyä lemmikkieläinten ruoaksi tai turkiseläinten rehuksi:	On käsiteltävä lisää sivutuoteasetuksen mukaisesti, jotta niitä voidaan käyttää muiden tuotantoeläinten kuin turkiseläinten rehuna:	Sallitaan seuraavien eläinten rehuna
Märehtijöiden gelatiini, kollageeni tai liha	KYLLÄ	Ei sovelleta	lemmikkieläimet ja turkiseläimet
Märehtijöiden lihavalmisteet	EI	Ei sovelleta	lemmikkieläimet ja turkiseläimet

4.4 Kuljetus

Asetusten (EY) N:o 178/2002 ja N:o 852/2004 mukaan elintarvikkeiden kuljetus on erotettava eläimistä saatavien sivutuotteiden kuljetuksesta, ja sen on tapahduttava erillisissä tähän tarkoitetuissa konteissa/kuorma-autoissa. Eläimistä saatavat sivutuotteet on kuljetettava sivutuoteasetuksen mukaisesti hyväksytyssä tai rekisteröidyssä kuljetusvälineessä, ja niiden mukana on oltava kaupallinen asiakirja.

Tiivistelmä

8. *Elintarvikkeita, joita ei enää ole tarkoitettu ihmisravinnoksi ja jotka koostuvat eläinperäisistä tuotteista, sisältävät niitä tai ovat niiden saastuttamia, ei saa suoraan käyttää rehun valmistuksessa, vaan niihin sovelletaan aina ensin sivutuoteasetuksen säännöksiä.*
9. *Periaatteessa kaikki toimijat, jotka osallistuvat mihin tahansa eläimistä saatavien sivutuotteiden ja niistä johdettujen tuotteiden tuottamiseen, kuljettamiseen, käsittelyyn, jatkokäsittelyyn, varastointiin, markkinoille saattamiseen, jakelun, käytön tai hävittämisen vaiheeseen, on rekisteröitävä sivutuoteasetuksen mukaisesti.*
10. *Elintarvikkeisiin, jotka koostuvat eläinperäisistä tuotteista, sisältävät niitä tai ovat niiden saastuttamia ja joita ei enää ole tarkoitettu ihmisravinnoksi vaan rehukäyttöön, sovelletaan erityisiä käsittelyvaatimuksia ja käyttörajoituksia.*

5 LUKU

VIIMEISEN KÄYTTÖAJANKOHDAN JA PARASTA ENNEN -PÄIVÄYKSEN OHITTANEITA ELINTARVIKKEITA SEKÄ ELINTARVIKELAITOSTEN LATTIALLE PUDONNEITA AINEKSIA KOSKEVIA NÄKÖKOHTIA

5.1 Viimeisen käyttöajankohdan ja parasta ennen -päiväyksen ohittaneet elintarvikkeet

Elintarvikkeiden päiväysmerkinnät vahvistetaan Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) N:o 1169/2011 ⁽²⁾. Sen 24 artiklan 1 kohdan mukaan helposti pilaantuvilla elintarvikkeilla on viimeinen

⁽¹⁾ Jos käytöstä poistetut elintarvikkeet sisältävät useita taulukossa mainittujen eläintuotteiden luokkia tai ovat niiden saastuttamia, sovelletaan tiukempaa sääntöä.

⁽²⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1169/2011, annettu 25 päivänä lokakuuta 2011, elintarviketietojen antamisesta kuluttajille, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusten (EY) N:o 1924/2006 ja (EY) N:o 1925/2006 muuttamisesta sekä komission direktiivin 87/250/ETY, neuvoston direktiivin 90/496/ETY, komission direktiivin 1999/10/EY, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2000/13/EY, komission direktiivien 2002/67/EY ja 2008/5/EY sekä komission asetuksen (EY) N:o 608/2004 kumoamisesta (EUVL L 304, 22.11.2011, s. 18).

käyttöajankohta. On elintarvikealan toimijoiden vastuulla määrittää viimeinen käyttöajankohta tai parasta ennen -päiväys eli säilyvyysaika ottaen huomioon turvallisuutta, laatua ja kaupan pitämistä koskevat näkökohdat. Parasta ennen -merkintää koskeva velvoite ei koske joitakin elintarvikkeita, kuten tuoreita hedelmiä ja suolan, sokerin ja etikan kaltaisia kestop tuotteita. Ainoa elintarvikeryhmä, jota koskevasta päiväysmerkinnästä säädetään EU:n lainsäädännössä, ovat syötäväksi tarkoitetut munat ⁽¹⁾.

Parasta ennen -päiväyksen ohittaneiden elintarvikkeiden lisääntyneeseen rehukäyttöön liittyy se ongelma, että tietyissä jäsenvaltioissa toimivaltaiset viranomaiset luokittelevat tällaiset elintarvikkeet automaattisesti

- sivutuoteasetuksen 9 artiklan mukaiseksi luokkaan 2 kuuluvaksi ainekseksi, jos ne sisältävät eläinperäisiä tuotteita, mikä estää niiden käytön rehuna; tai
- jätteeksi, jos ne eivät sisällä eläinperäisiä tuotteita, mikä estää niiden käytön rehuna tai niitä on ainakin käsiteltävä jätelainsäädännön mukaisesti ennen kuin ne voidaan muuntaa rehuksi.

Parasta ennen -päiväys on pikemminkin laatuun kuin turvallisuuteen liittyvä standardi. Vastuussa olevan rehualan toimijan olisi tapauskohtaisesti tarkistettava HACCP-periaatteiden pohjalta, liittyykö elintarvikkeisiin kansanterveyteen tai eläinten terveyteen kohdistuva riski. Jos ei, kyseisiä elintarvikkeita voitaisiin käyttää rehuna.

Viimeistä käyttöajankohtaa käsitellään asetuksen (EU) N:o 1169/2011 24 artiklan 1 kohdassa:

- ”Mikrobiologisesti helposti pilaantuissa elintarvikkeissa, jotka ovat omiaan lyhyessä ajassa muodostamaan välittömän vaaran ihmisten terveydelle, on vähimmäissäilyvyysajan sijasta oltava viimeinen käyttöajankohta. ”Viimeisen käyttöajankohdan” jälkeen elintarviketta ei pidetä turvallisena asetuksen (EY) N:o 178/2002 14 artiklan 2–5 kohdan mukaisesti.”
- Kyseisen säännöksen tavoitteena on selventää, että tiettyä elintarviketta, jonka viimeinen käyttöajankohta on mennyt umpeen, ei saa saattaa unionin elintarvikemarkkinoille, koska se ei ole turvallista ihmisravinnoksi. Koska asetuksen (EU) N:o 1169/2011 24 artiklan 1 kohdassa viitataan asetuksen (EY) N:o 178/2002 14 artiklaan, jossa vahvistetaan yleiset elintarvikkeiden turvallisuutta koskevat vaatimukset, eikä kyseisen asetuksen 15 artiklaan (rehun turvallisuutta koskevat vaatimukset), elintarvikkeita, joita ei enää voi käyttää ihmisravinnoksi, voi yhä käyttää tuotantoeläinten rehun tuottamiseen.
- Ennakoedellytyksenä on, että eläintuotteita sisältävien elintarvikkeiden, joita ei enää ole tarkoitettu ihmisravinnoksi, on oltava sivutuoteasetuksen mukaiset. Kyseisen asetuksen 14 artiklan d alakohdassa nimenomaisesti suljetaan rehukäytön ulkopuolelle sellainen luokkaan 3 kuuluva aines, joka on muuttunut hajoamisen tai pilaantumisen takia niin, että kyseinen tuote aiheuttaisi kohtuuttoman riskin ihmisten tai eläinten terveydelle. Asetuksen (EY) N:o 178/2002 15 artiklan mukaan rehuja ei saa saattaa markkinoille tai antaa elintarviketuotantoon käytettävälle eläimelle, elleivät ne ole turvallisia. Asetuksen (EY) N:o 767/2009 4 artiklassa laajennetaan tämä sääntö koskemaan kaikkia eläimiä.
- Asetuksen (EY) N:o 178/2002 17 artiklan 1 kohdan mukaisesti kaikissa tuotannon, jalostuksen ja jakelun vaiheissa toimivilla rehualan toimijoilla on ensisijainen vastuu huolehtia vastuullaan olevissa toiminnoissa siitä, että rehut täyttävät niiden toiminnan kannalta asiaankuuluvat elintarvikelainsäädännön vaatimukset ja varmistaa, että kyseiset vaatimukset täyttyvät. Jos toimijat eivät pysty takaamaan sivutuoteasetuksen 10 artiklan f alakohdan noudattamista (”...eivät aiheuta riskiä ihmisten tai eläinten terveydelle”) tai varmistamaan luokkaan 3 kuuluvan aineksen keräämistä ja käsittelyä rehuksi ilman, että se saastuisi luokkaan 2 kuuluvalla aineksella, kuten sivutuoteasetuksen 9 artiklan g alakohdassa tarkoitetaan, koko lähetyksesi olisi luokiteltava luokkaan 2 kuuluvaksi ainekseksi (ei rehukäyttöä).

⁽¹⁾ Parasta ennen -päiväystä sovelletaan muniin, joita pidetään kaupan A-luokan/tuoreina munina (syötäväksi tarkoitetut munat), ja siitä säädetään neuvoston asetuksen (EY) N:o 1234/2007 soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä munien kaupan pitämisen vaatimusten osalta 23 päivänä kesäkuuta 2008 annetussa komission asetuksessa (EY) N:o 589/2008 (EUVL L 163, 24.6.2008, s. 6) (12 artikla). Eläinperäisiä elintarvikkeita koskevista erityisistä hygieniasäännöistä annetussa asetuksessa (EY) N:o 853/2004 (liitteessä III olevan X jakson 1 luvun 3 kohta) täsmennetään lisäksi, että munat on toimitettava kuluttajalle enintään 21 päivän kuluessa munimisesta.

5.2 Elintarvikelaitosten lattialle pudonneet ainekset

Jotkin elintarvikkeita käsittelevät yritykset ilmoittavat, että elintarvikkeita pidetään automaattisesti jätteenä (käytöstä poistettuina) sen jälkeen, kun ne ovat pudonneet elintarvikelaitoksessa lattialle. Tässä on järkeä ihmisten ravinnoksi mutta ei eläinten ravinnoksi tapahtuvan käytön kannalta. Lattialle joutumisen ei sinällään pitäisi estää pudonneen aineksen rehukäyttöä, kunhan tuottajalla on käytössä seuraavat toimenpiteet:

- käytännöt lattian pitämiseksi puhtaana,
- toimenpiteet mikrobiologisen, kemiallisen tai fyysisen saastumisen estämiseksi, ja
- asianmukaiset välineet elintarvikkeiden keräämiseksi lattialta.

Kyseiset toimenpiteet on kartoitettava ja arvioitava riittäviksi, ja niiden olisi kuuluttava toimijan pakolliseen HACCP-järjestelmään, jossa käsitellään erityisesti tämän aineksen rehukäyttöä ketjun myöhemmässä vaiheessa. Eläinperäiset elintarvikkeet, jotka on ilmoitettu ihmisravinnoksi kelpaamattomiksi niihin sisältyvien vierasesineiden vuoksi, on kuitenkin luokiteltava luokkaan 2 kuuluvaksi ainekseksi, jota ei saa syöttää muille tuotantoeläimille kuin turkiseläimille. Rehua markkinoille saattavien rehualan toimijoiden on luonnollisesti edelleen varmistettava, että rehu on laadultaan virheetöntä, aitoa, sekoittamatonta, tarkoitukseensa sopivaa ja kauppakelpoista.

Tiivistelmä

11. *Parasta ennen -päiväyksen ohittaneita elintarvikkeita saa käyttää rehuna, jos ne täyttävät turvallisuusvaatimukset rehulainsäädännön mukaisesti ja, kun on kyse eläinperäisiä tuotteita sisältävistä elintarvikkeista, ovat sivutuoteasetuksessa vahvistettujen säännösten mukaiset.*
12. *Viimeisen käyttöajankohdan ohittaneita elintarvikkeita ei pitäisi automaattisesti sulkea rehukäytön ulkopuolelle. Jos rehualan toimija voi taata, että viimeisen käyttöajankohdan ohittanut elintarvike ei aiheuta vaaraa eläinten terveydelle ja kansanterveydelle, se olisi päästettävä rehuketjuun.*
13. *Elintarvikelaitoksessa lattialle pudonneita aineksia ei pitäisi tietyin edellytyksin automaattisesti poistaa käytöstä vaan niitä saa käyttää rehuna, kunhan niistä ei aiheudu vaaraa eläinten terveydelle ja kansanterveydelle.*

6 LUKU

REHUN MARKKINOILLE SAATTAMINEN

Asetuksen (EY) N:o 767/2009 mukaisesti seuraavia sääntöjä sovelletaan rehuksi tarkoitettuihin elintarvikkeisiin, joita ei enää ole tarkoitettu ihmisravinnoksi, sivutuotelainsäädännössä luokkaan 3 kuuluvalla ainekselle vahvistettujen vaatimusten lisäksi:

6.1 Merkinnät ja pakkaukset

Asetuksen (EY) N:o 767/2009 4 luvussa esitettyjä merkintöjä, esillepanoa ja pakkauksia koskevia säännöksiä sovelletaan entisten elintarvikkeiden markkinoille saattamiseen, koska niitä voidaan käyttää rehuaineina. Rehuaineiden irtotavaralähetysten osalta merkintätiedot voidaan antaa saateasiakirjoissa. Kyseisissä saateasiakirjoissa annettavat tiedot muodostuvat rehun merkintätiedoista eivätkä niistä tiedoista, jotka saattavat edelleen olla elintarvikkeen etiketissä.

Vaikka asetuksen (EU) N:o 1169/2011 8 artiklan 8 kohdassa säädetään yleisiä merkintävaatimuksia koskevasta poikkeuksesta elintarvikealan toimijoiden välisissä toimituksissa, asetuksessa (EY) N:o 767/2009 ei säädetä poikkeuksesta sellaisten toimitusten osalta, joissa rehualan toimija toimittaa tavaraa toiselle rehualan toimijalle, joka ei ole loppukäyttäjä (eläintenpitäjä).

6.2 Käyttörajoitukset

Entisiä elintarvikkeita pakkausmateriaaleineen (asetuksen (EY) N:o 767/2009 liite III) ja tuotteita, jotka ovat kemiallisesti (Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2002/32/EY⁽¹⁾) tai mikrobiologisesti⁽²⁾ liian saastuneita, ei saa käyttää suoraan rehuna. Tällaisia rehuaineita pidetään vaatimustenvastaisena rehuna. Asetuksen (EY) N:o 767/2009 20 artiklan mukaan tällaisten tuotteiden merkinnöissä on selkeästi ilmoitettava, ettei niitä voida käyttää rehuna ilman käsittelyä tai puhdistamista. Kyseisen asetuksen liitteen VIII mukaisesti merkinnöissä on myös mainittava kulloinenkin käsittely, kuten pakkausmateriaalin poistaminen tai puhdistus, jota tarvitaan, jotta tuote kelpaa rehuksi.

Tiivistelmä

14. Yleisiä rehun merkintää koskevia vaatimuksia sovelletaan entisiin elintarvikkeisiin. Elintarvikkeiden etiketissä mahdollisesti vielä olevat tiedot eivät varmista kyseisten vaatimusten täyttymistä, eikä niillä siten ole merkitystä tässä tarkoituksessa.
15. Sellaisten elintarvikkeiden merkinnöissä, joita ei enää ole tarkoitettu ihmisravinnoksi ja jotka eivät ole rehun turvallisuutta koskevan lainsäädännön mukaisia (eli vaatimustenvastaiset rehut), on selkeästi mainittava, että niitä saa käyttää rehuna vasta asianmukaisen käsittelyn jälkeen.

⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2002/32/EY, annettu 7 päivänä toukokuuta 2002, haitallisista aineista eläinten rehuissa (EYVL L 140, 30.5.2002, s. 10).

⁽²⁾ Luokkaan 1 tai luokkaan 2 kuuluviksi aineksiksi luokiteltujen eläimistä saatavien sivutuotteiden luokitus ei voi muuttua puhdistus- tai detoksikaatioprosessin jälkeen.

LIITE

Selittävä huomautus jätepuitedirektiivin 5 artiklaan sisältyvien sivutuotekriteerien soveltamisesta sellaisiin rehuksi tarkoitettuihin elintarviketeollisuuden tuotteisiin, jotka eivät sisällä eläinperäisiä tuotteita, koostu niistä tai ole niiden saastuttamia (perustuu komission tiedonantoon COM(2007) 59 final):

1. *Aineen tai esineen jatkokäyttö on varmaa;*

Aikomus tuottaa näistä aineista rehua tekee niistä rehuainetta, edellyttäen että ne täyttävät tietyt ominaisuudet, joiden ansiosta niitä voidaan käyttää rehuna, ja liittävät ne näin ollen osaksi elintarvikeketjun jäljitettävyyssjärjestelmää.

2. *Ainetta tai esinettä voidaan käyttää suoraan ilman muuta kuin tavalliseksi katsottavaa teollista lisäkäsitelyä;*

Tavalliseen teolliseen käsittelyyn sisältyvät kaikki vaiheet, joita tuottaja voi toteuttaa tuotteen osalta, kuten

— aineksen suodattaminen, peseminen tai kuivaus;

— jatkokäytön kannalta tarpeellisen aineksen lisääminen; tai

— laadunvalvonnan toteuttaminen.

Hyödyntämistoimiksi tavallisesti katsottuja käsittelyjä ei kuitenkaan voida periaatteessa pitää tavallisena teollisena käsittelynä tässä mielessä. Jotkin näistä käsittelyistä voidaan suorittaa valmistajan tuotantopaikalla, jotkin seuraavan käyttäjän tuotantopaikalla ja jotkin välittäjien tiloissa, kunhan ne myös täyttävät kriteerin, jonka mukaan aine tai esine "syntyy olennaisena osana tuotantoprosessia". Yritysten, jotka käsittelevät elintarvikkeita, joita ei enää ole tarkoitettu ihmisravinnoksi, on sovellettava rehuaineluettelossa lueteltuja prosesseja, jotka ovat laajalti tunnustettuja ja hyväksytyjä teollisia käytäntöjä.

3. *Aine tai esine syntyy olennaisena osana tuotantoprosessia;*

Teollisten prosessien käydessä koko ajan erikoistuneemmiksi valmistajan tuotantopaikan ulkopuolella toteutetut toiminnot (kuten kuivaus, jalostaminen, peseminen) eivät estä pitämästä ainesta sivutuotteena. Kun elintarvikkeita, joita ei enää ole tarkoitettu ihmisravinnoksi, käytetään rehuseosten valmistamiseen, tätä varten ei edellytetä ylimääräistä hyödyntämisprosessia. Yritykset, jotka käsittelevät elintarvikkeita, joita ei enää ole tarkoitettu ihmisravinnoksi (rehualan toimijat), keräävät ainesta, joka käsitellään raaka-aineena rehutarkoituksiin, ja varmistavat asianmukaisen valmistusprosessin.

4. *Jatkokäyttö on laillista eli aine tai esine täyttää kaikki asiaankuuluvat, sen erityiseen käyttöön liittyvät tuotetta, ympäristöä ja terveysuojelua koskevat vaatimukset eikä aiheuta haitallisia kokonaisvaikutuksia ympäristölle tai ihmisten terveydelle.*

Sellaisten elintarvikkeiden, joita ei enää ole tarkoitettu ihmisravinnoksi, käyttöön eläinten rehussa sovelletaan unionin rehulainsäädäntöä ja erityisesti rehuhygieniasäätöä, johon sisältyy rehualan toimijoita koskeva velvoite panna täytäntöön HACCP-suunnitelma kokonaisuudessaan, sekä rehun kaupan pitämistä koskevaa asetusta ja yleistä elintarvikelainsäädäntöä.

Eurokolikoiden uusi kansallinen puoli

(2018/C 133/03)

San Marinon tasavallan liikkeeseen laskeman uuden 2 euron arvoisen erikoisrahan kansallinen puoli

Eurokolikot ovat laillisia maksuvälineitä koko euroalueella. Komissio julkaisee kaikkien uusien eurokolikoiden ulkoasut tiedoksi kolikoita työssään käsitteleville henkilöille sekä suurelle yleisölle ⁽¹⁾. Erikoisrahoja voivat 10. helmikuuta 2009 annettujen neuvoston päätelmien ⁽²⁾ mukaan laskea liikkeeseen euroalueen jäsenvaltiot sekä maat, jotka saavat Euroopan unionin kanssa valuuttasuhteista tekemänsä sopimuksen mukaan laskea liikkeeseen eurokolikoita. Tähän oikeuteen sovelletaan tiettyjä edellytyksiä, joista yksi on, että liikkeeseen lasketun kolikon on oltava yksikköarvoltaan 2 euroa. Erikoisrahoilla on tavanomaisten kahden euron kolikoiden tekniset ominaisuudet, mutta niissä on kansallisella puolella erityinen kuva-aihe, jolla on suuri kansallinen tai eurooppalainen symboliarvo.

Liikkeeseenlaskun toteuttava maa: San Marinon tasavalta

Aihe: Tintoretton syntymästä 500 vuotta

Kuvaus ulkoasusta: Kolikon keskellä on yksityiskohta Tintoretton maalauksesta "Visitazione" (Neitsyt Maria ja Elisabet syleilevät toisiaan) ja vuosiluvut "1518–2018". Kolikon sisäkehällä on ylhäällä teksti "SAN MARINO" ja alhaalla "Tintoretto". Vasemmalla on suunnittelijan Luciana de Simonin nimikirjaimet "LDS" ja Rooman rahapajan tunnus "R".

Kolikon ulkokehää koristavat Euroopan unionin lipun 12 tähteä.

Liikkeeseen laskettavien kolikoiden määrä: 60 500 kolikkoa

Liikkeeseenlaskun ajankohta: Huhtikuu 2018

⁽¹⁾ Ks. EYVL C 373, 28.12.2001, s. 1 jossa esitellään kaikkien vuonna 2002 liikkeeseen laskettujen kolikoiden kansalliset puolet.

⁽²⁾ Ks. talous- ja rahoitusasioiden neuvoston 10. helmikuuta 2009 antamat päätelmät ja komission 19. joulukuuta 2008 antama suositus liikkeeseen tarkoitettujen eurokolikoiden kansallisia puolia ja liikkeeseenlaskua koskeviksi yhteisiksi suuntaviivoiksi (EUVL L 9, 14.1.2009, s. 52).

Eurokolikoiden uusi kansallinen puoli

(2018/C 133/04)

Vatikaanivaltion liikkeeseen laskeman uuden 2 euron arvoisen erikoisrahan kansallinen puoli

Liikkeeseen tarkoitetut eurokolikot ovat laillisia maksuvälineitä koko euroalueella. Komissio julkaisee kaikkien uusien eurokolikoiden ulkoasut tiedoksi kolikoita työssään käsitteleville henkilöille sekä suurelle yleisölle ⁽¹⁾. Erikoisrahoja voivat 10 päivänä helmikuuta 2009 annettujen neuvoston päätelmien ⁽²⁾ mukaan laskea liikkeeseen euroalueen jäsenvaltiot sekä maat, jotka saavat Euroopan unionin kanssa valuuttasuhteista tekemänsä sopimuksen mukaan laskea liikkeeseen eurokolikoita. Tähän oikeuteen sovelletaan tiettyjä edellytyksiä, joista yksi on, että liikkeeseen lasketun kolikon on oltava yksikköarvoltaan 2 euroa. Erikoisrahoilla on tavanomaisten 2 euron kolikoiden tekniset ominaisuudet, mutta niissä on kansallisella puolella erityinen kuva-aihe, jolla on suuri kansallinen tai eurooppalainen symboliarvo.

Liikkeeseenlaskun toteuttava maa: Vatikaanivaltio

Aihe: Kulttuuriperinnön eurooppalainen teemavuosi – Laokoon-ryhmä

Kuvaus ulkoasusta: Kuva-aiheessa on Laokoon ja hänen poikansa -patsas, joka tunnetaan myös nimellä Laokoon-ryhmä. Se on maailman veistostaiteen sekä Vatikaanin museoiden tärkeimpiä teoksia. Alla on kaiverrus liikkeeseenlaskun toteuttavasta maasta "Città del VATICANO". Vasemmalta oikealle puoliympyrän muodossa on teksti "ANNO EUROPEO DEL PATRIMONIO CULTURALE". Oikeanpuoleisessa yläreunassa on liikkeeseenlaskuvuosi "2018" ja rahapajan tunnus "R". Oikeanpuoleisessa alareunassa on ulkoasun suunnittelijan nimi "D. LONGO".

Kolikon ulkokehää koristavat Euroopan unionin lipun 12 tähteä.

Liikkeeseen laskettavien kolikoiden määrä: 101 000

Liikkeeseenlaskun päivämäärä: 31 päivänä toukokuuta 2018

⁽¹⁾ Ks. EYVL C 373, 28.12.2001, s. 1, jossa esitellään kaikkien vuonna 2002 liikkeeseen laskettujen kolikoiden kansalliset puolet.

⁽²⁾ Ks. talous- ja rahoitusasioiden neuvoston 10 päivänä helmikuuta 2009 antamat päätelmät ja komission 19 päivänä joulukuuta 2008 antama suositus liikkeeseen tarkoitettujen eurokolikoiden kansallisia puolia ja liikkeeseenlaskua koskeviksi yhteisiksi suuntaviivoiksi (EUVL L 9, 14.1.2009, s. 52).

Eurokolikoiden uusi kansallinen puoli

(2018/C 133/05)

Suomen liikkeeseen laskeman kahden euron arvoisen uuden erikoisrahan kansallinen puoli

Liikkeeseen tarkoitetut eurokolikot ovat laillisia maksuvälineitä koko euroalueella. Komissio julkaisee kaikkien uusien eurokolikoiden ulkoasut tiedoksi kolikoita työssään käsitteleville henkilöille sekä suurelle yleisölle ⁽¹⁾. Erikoisrahoja voivat 10 päivänä helmikuuta 2009 annettujen neuvoston päätelmien ⁽²⁾ mukaan laskea liikkeeseen euroalueen jäsenvaltiot sekä maat, jotka saavat Euroopan unionin kanssa valuuttasuhteista tekemänsä sopimuksen mukaan laskea liikkeeseen eurokolikoita. Tähän oikeuteen sovelletaan tiettyjä edellytyksiä, joista yksi on, että liikkeeseen lasketun kolikon on oltava yksikköarvoltaan 2 euroa. Erikoisrahoilla on tavanomaisten kahden euron kolikoiden tekniset ominaisuudet, mutta niissä on kansallisella puolella erityinen kuva-aihe, jolla on suuri kansallinen tai eurooppalainen symboliarvo.

Liikkeeseenlaskun toteuttava maa: Suomi**Aihe:** Suomalainen saunakulttuuri

Kuvaus ulkoasusta: Kuva-aiheessa on suomalainen maisema, jonka keskellä on tyypillinen suomalainen sauna järven rannalla. Alhaalla keskellä on liikkeeseenlaskuvuosi ”2018”. Liikkeeseenlaskun toteuttavan maan tunnus ”FI” on keskellä kolikon vasemmalla puolella ja rahapajan tunnus on keskellä kolikon oikealla puolella.

Kolikon ulkokehää koristavat Euroopan unionin lipun 12 tähteä.

Liikkeeseen laskettavien kolikoiden määrä: 1 000 000**Liikkeeseenlaskun päivämäärä:** Lokakuu 2018

⁽¹⁾ Ks. EYVL C 373, 28.12.2001, s. 1, jossa esitellään kaikkien vuonna 2002 liikkeeseen laskettujen kolikoiden kansalliset puolet.

⁽²⁾ Ks. talous- ja rahoitusasioiden neuvoston 10 päivänä helmikuuta 2009 antamat päätelmät ja komission 19 päivänä joulukuuta 2008 antama suositus liikkeeseen tarkoitettujen eurokolikoiden kansallisia puolia ja liikkeeseenlaskua koskeviksi yhteisiksi suuntaviivoiksi (EUVL L 9, 14.1.2009, s. 52).

JÄSENVALTIOIDEN TIEDOTTEET

Lentoliikenteen harjoittamisen yhteisistä säännöistä yhteisössä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1008/2008 17 artiklan 5 kohdan mukainen komission ilmoitus

Tarjouspyyntö säännöllisen lentoliikenteen harjoittamisesta julkisen palvelun velvoitteiden mukaisesti

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

(2018/C 133/06)

Jäsenvaltio	Ranska
Reitti	Le Puy-en-Velay–Pariisi (Orly)
Sopimuksen voimassaoloaika	14. tammikuuta 2019–13. tammikuuta 2023
Hakemusten ja tarjosten jättämisen määräaika	3. heinäkuuta 2018 (klo 12.00 paikallista aikaa)
Osoite, josta tarjouspyynnön teksti ja tarjouskilpailuun ja julkisen palvelun velvoitteeseen liittyvät merkitykselliset tiedot ja/tai asiakirjat ovat saatavilla	Syndicat mixte de gestion de l'aérodrome départemental Le Puy-en-Velay–Loudes M. Pascal REY, Directeur La Reilhade 43320 Loudes RANSKA Puhelinnumerot +33 471086187 +33 601446342 Faksi +33 471086640 Sähköposti direction@aerolepuy.fr

Lentoliikenteen harjoittamisen yhteisistä säännöistä yhteisössä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1008/2008 16 artiklan 4 kohdan mukainen komission ilmoitus

Säännöllistä lentoliikennettä koskevien julkisen palvelun velvoitteiden muuttaminen

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

(2018/C 133/07)

Jäsenvaltio	Italia
Reitti	Elba Marina di Campo – Pisa ja päinvastaiseen suuntaan; Elba Marina di Campo – Firenze ja päinvastaiseen suuntaan; Elba Marina di Campo – Milano Linate ja päinvastaiseen suuntaan.
Julkisen palvelun velvoitteiden uusi voimaantulo-päivä	1. lokakuuta 2018
Osoite, josta julkisen palvelun velvoitteita koskeva teksti ja kaikki siihen liittyvät tiedot ja/tai asiakirjat ovat saatavilla	<p><i>Viiteasiakirja</i></p> <p>EUVL C 60, 16. helmikuuta 2018</p> <p>Lisätietoa:</p> <p>Ministero delle Infrastrutture e dei Trasporti Dipartimento per i trasporti, la navigazione, gli affari generali ed il personale Direzione Generale per Aeroporti e il Trasporto Aereo Via Giuseppe Caraci 36 00157 Roma ITALIA</p> <p>P. +39 0641583690</p> <p>Kansallinen siviili-ilmailuviranomainen (ENAC) Direzione Sviluppo Trasporto Aereo e Licenze Viale Castro Pretorio 118 00185 Roma ITALIA</p> <p>P. +39 0644596515</p> <p>Verkkosivusto http://www.mit.gov.it http://www.enac.gov.it</p> <p>Sähköposti: dg.ta@pec.mit.gov.it osp@enac.gov.it</p>

Lentoliikenteen harjoittamisen yhteisistä säännöistä yhteisössä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1008/2008 17 artiklan 5 kohdan mukainen komission ilmoitus

Tarjouspyyntö säännöllisen lentoliikenteen harjoittamisesta julkisen palvelun velvoitteiden mukaisesti

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

(2018/C 133/08)

Jäsenvaltio	Italia
Reitti	Elba Marina di Campo – Pisa ja päivastaiseen suuntaan; Elba Marina di Campo – Firenze ja päivastaiseen suuntaan; Elba Marina di Campo – Milano Linate ja päivastaiseen suuntaan.
Sopimuksen voimassaoloaika	1. lokakuuta 2018 – 30. syyskuuta 2021
Määräaika tarjousten jättämiselle	16. toukokuuta 2018
Osoite, josta tarjouspyynnön teksti ja kaikki julkiseen tarjouskilpailuun ja julkisen palvelun velvoitteeseen liittyvät merkitykselliset tiedot ja/tai asiakirjat ovat saatavilla	<i>Viiteasiakirja</i> EUVL C 60, 16. helmikuuta 2018 Kansallinen siviili-ilmailuviranomainen (ENAC) Direzione Sviluppo Trasporto Aereo e Licenze Viale Castro Pretorio 118 00185 Roma ITALIA P. +39 0644596515 Sähköposti: osp@enac.gov.it Verkkosivusto http://www.mit.gov.it http://www.enac.gov.it

V

(Ilmoitukset)

HALLINNOLLISET MENETTELYT

EUROOPAN KOMISSIO

EHDOTUSPYYNTÖ – EACEA/16/2018

Erasmus+-ohjelma, avaintoimi 3 – Tuki toimintapolitiikan uudistamiselle

Euroopan nuorisoyhteistyö

(2018/C 133/09)

1. JOHDANTO – TAUSTA ⁽¹⁾

Nuoret ovat EU:n liikkuvuustoimissa aktiivisia: he toimivat yleiseurooppalaisissa järjestöissä tai ovat mukana vapaamuotoisemmissa epävirallisissa vaihdoissa muiden Euroopan maiden nuorten kanssa. He myös suhtautuvat myönteisesti Euroopan yhdentymiseen ja tukevat sitä ⁽²⁾. Heillä on valmiudet toimia Euroopan yhdentymisen vakuuttavina lähettiläinä ja luoda koko maanosan kattavia yhteyksiä, erityisesti Itä- ja Länsi-Euroopan välillä mutta myös pohjoisen ja etelän välillä. Tämän Eurooppaa ja eurooppalaista identiteettiä koskevan kokemuksensa avulla he pystyvät innostamaan myös muita.

Erasmus+-nuoriso-ohjelmalla edistetään nuorisovaihtoja ja nuorten työntekijöiden liikkuvuutta sekä tuetaan nuorisojärjestöjä. Kokemusten analysoinnista käy ilmi, että järjestöjen ja nuorten yhteistyö on ollut tuloksekasta ja aktiivista eri maissa. Erasmus+-ohjelma on onnistunut houkuttelemaan ja sitouttamaan nuoria. Osallistumiseen on suurta kiinnostusta, ja tällä hetkellä vain kolmasosa liikkuvuushankkeista (nuorisovaihdot, nuorten työntekijöiden liikkuvuus) ja viidesosa kumppanuuksista (kansainväliset nuorisoaloitteet) voidaan tukea.

Kuten puheenjohtaja Juncker huomautti vuoden 2017 unionin tilaa käsittelevässä puheessaan ⁽³⁾, ”... EU:n on oltava tasa-arvoisuuden unioni ja tasa-arvoisten kumppaneiden unioni. Kyse on tasa-arvosta sen kaikkien jäsenten, pienten ja suurten, idän ja lännen, pohjoisen ja etelän välillä.” Nuoret ovat tämän toteuttamisessa keskeisiä toimijoita. Heillä on ehkä taipumus käyttää vanhempia ihmisiä harvemmin perinteisiä osallistumismuotoja, kuten äänestämistä tai poliittisen puolueen jäsenyyttä. Suurin osa heistä kuitenkin ilmoittaa olevansa kiinnostunut politiikasta, ja he tuntevat olevansa vahvemmin EU:n kansalaisia kuin vanhemmat ikäryhmät. Uusi Euroopan nuorisoa käsittelevä eurobarometri-kysely ⁽⁴⁾ vahvistaa, että nuoret ovat kiinnostuneita nykyaikaisemmista kansalaisvaikuttamisen muodoista: yli puolet (53 %) vastaajista kertoi osallistuneensa 12 edellisen kuukauden aikana vähintään yhdentyypiseen järjestettyyn toimintaan (4 prosenttiyksikön kasvu vuodesta 2014), ja lähes kolmasosa (31 %) EU:n nuorista ilmoitti osallistuneensa 12 edellisen kuukauden aikana järjestettyyn vapaaehtoistoimintaan (6 prosenttiyksikön kasvu vuodesta 2014).

Kyselyn mukaan nuoret haluavat EU:n asettavan etusijalle sellaisia aiheita kuin koulutus ja taidot, ympäristönsuojelu, maahanmuuttokysymykset ja EU:n kansalaisuus. Nämä havainnot ovat hyvin samanlaisia Uusi kertomus Euroopasta -hankkeen tulosten kanssa. Uusi kertomus Euroopasta oli viisivuotinen hanke, jonka tarkoituksena oli kerätä nuorten näkemyksiä siitä, mitä ensisijaisia tavoitteita EU:lla olisi tulevaisuudessa oltava nuorten osalta. Hanke päättyi 31. tammikuuta 2018, jolloin ryhmä nuoria luovutti hankkeen tulokset komissiolle ⁽⁵⁾.

⁽¹⁾ Katso C(2018)774, 15.2.2018 (WPI 3.18): <https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/sites/erasmusplus2/files/c-2018-774-en.pdf>

⁽²⁾ Katso Euroopan nuorisoa käsittelevä eurobarometri 455 (syyskuu 2017), julkaistu tammikuussa 2018: <http://ec.europa.eu/commfrontoffice/publicopinion/index.cfm/survey/getsurveydetail/instruments/flash/surveyky/2163>

⁽³⁾ http://europa.eu/rapid/press-release_SPEECH-17-3165_fi.htm

⁽⁴⁾ <https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/sites/erasmusplus2/files/c-2018-774-en.pdf>

⁽⁵⁾ https://europa.eu/youth/have-your-say/new-narrative-for-europe_fi

2. TAVOITTEET

"Euroopan nuorisoyhteistyö" -toimien alan olisi perustuttava "Uusi kertomus Euroopasta" -hankkeesta ⁽¹⁾ ja muista nuorisopolitiikan ja nuoriso-ohjelmien aloitteista saatuihin kokemuksiin, ja tarkoituksena on edistää nuorten osallistumista eurooppalaiseen julkiseen elämään sekä kansainvälistä vaihtoa ja liikkuvuustoimia.

2.1 Yleiset tavoitteet

"Euroopan nuorisoyhteistyö" -hankkeen tavoitteena on luoda verkostoja, joilla edistetään alueellisia kumppanuuksia, ja se toteutetaan tiiviissä yhteistyössä nuorten kanssa useissa Euroopan maissa (Erasmus+-ohjelmamaat). Verkostojen tarkoituksena on järjestää vaihtoa, edistää koulutusta (esimerkiksi nuorisajohtajille) ja antaa itse nuorille mahdollisuus käynnistää yhteisiä hankkeita.

"Euroopan nuorisoyhteistyö" -hankkeessa tuetaan aloitteita, joissa vähintään viisi nuorisoyhteistyöä viidestä tukikelpoisesta Erasmus+-ohjelmamaasta voi jakaa ajatuksiaan EU:sta, edistää kansalaisvaikuttamisen laajentamista ja auttaa vahvistamaan tunnetta EU:n kansalaisuudesta. Aloitteen tavoitteena on tuoda eurooppalaisia nuoria yhteen koko Euroopasta: idästä, lännestä, pohjoisesta ja etelästä.

Aihekohtaisia painopistealoja ovat nuorisoon liittyvä aktiivinen kansalaisuus, verkostojen luominen, eurooppalaiset arvot ja EU:n kansalaisuus, demokraattinen osallistuminen, demokraattinen kestävyys ja sosiaalinen osallisuus.

2.2 Erityistavoitteet

Aloitteella tuetaan erityisesti

- säännöllisemmän yhteistyön edistämistä ja kehittämistä eri nuorisoyhteistyöryhmien välillä kumppanuuksien luomiseksi tai vahvistamiseksi
- aloitteissa mukana olevia nuorisoyhteistyöryhmiä kannustamaan nuoria osallistumaan demokraattisen prosessin ja yhteiskuntaan järjestämällä koulutusta, korostamalla nuorten eurooppalaisten yhteisiä piirteitä ja edistämällä keskustelua ja vuoropuhelua heidän suhteestaan EU:hun, sen arvoihin ja demokraattiseen perustaan. Tähän kuuluu muun muassa tapahtumien järjestämistä ennen Euroopan parlamentin vuoden 2019 vaaleja
- politiikassa, nuorisoyhteistyöryhmissä ja muissa kansalaisjärjestöissä aliedustettujen nuorisoryhmien osallistumisen edistämistä houkuttelemalla mukaan haavoittuvassa asemassa olevia ja sosioekonomisesti heikossa asemassa olevia nuoria.

Sen kohteena ovat nuorisoa edustavat kansalaisjärjestöt, julkisyhteisöt ja nuorten epäviralliset ryhmät, joiden ehdottamissa hankkeissa on mukana vähintään viisi kumppania, joilla on valmiudet saada nuoria osallistumaan Erasmus+-ohjelmaan kuuluvia eri maita ja alueita kattaviin kumppanuuksiin.

3. HAKUKELPOISUUSKRITEERIT

Seuraavat vaatimukset täyttävät hakemukset arvioidaan perusteellisesti.

Hakemuksia voivat jättää vain oikeushenkilöt, jotka ovat sijoittautuneet johonkin seuraavista ohjelmaan kuuluvista maista ⁽²⁾.

3.1 Tukikelpoiset hakijat

Osallistuvia järjestöjä voivat olla

- voittoa tavoittelemattomat järjestöt, yhdistykset ja kansalaisjärjestöt, mukaan lukien nuoria edustavat eurooppalaiset kansalaisjärjestöt
- yhteisötalouden yritykset
- alue- paikallis- tai kansallisen tason julkisyhteisöt;
- alueiden liitot
- eurooppalaiset alueellisen yhteistyön ryhmät
- yritysten yhteiskuntavastuun puolesta toimivat voittoa tavoittelevat elimet

jotka sijaitsevat Erasmus+-ohjelmamaassa.

⁽¹⁾ Katso https://europa.eu/youth/have-your-say/new-narrative-for-europe_fi.

⁽²⁾ http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/sites/erasmusplus2/files/files/resources/erasmus-plus-programme-guide_en.pdf

Tämän ehdotuspyynnön kumppanien kokoonpanoa koskeva vähimmäisvaatimus on vähintään viisi kumppania viidestä eri maasta, jotka ovat kelpoisia osallistumaan Erasmus+-ohjelmaan. Hakemuksen tekevien järjestöjen on osoitettava pysyväänsä varmistamaan asianmukainen maantieteellinen tasapaino Erasmus+-ohjelmamaiden eri osista tulevien kumppanien suhteen. Tämä tarkoittaa osallistumiskelpoisten kumppanien jakaantumista silloin kun kumppanit tuleva eri alueilta idästä, lännestä, pohjoisesta ja etelästä.

3.2 Hakukelpoiset maat

- EU:n jäsenvaltiot: Alankomaat, Belgia, Bulgaria, Espanja, Irlanti, Italia, Itävalta, Kreikka, Kroatia, Kypros, Latvia, Liettua, Luxemburg, Malta, Portugali, Puola, Ranska, Romania, Ruotsi, Saksa, Slovakia, Slovenia, Suomi, Tanska, Tšekki, Unkari, Viro, Yhdistynyt kuningaskunta,
- Euroopan vapaakauppaliiton (EFTA) maat, jotka kuuluvat Euroopan talousalueeseen (ETA): Islanti, Liechtenstein ja Norja
- jäsenehdokasmaat, joita varten on laadittu liittymistä valmisteleva strategia niiden yleisten periaatteiden sekä yleisten ehtojen mukaisesti, jotka näiden maiden kanssa tehdyissä puitesopimuksissa on esitetty niiden osallistumisesta Euroopan unionin ohjelmiin: entinen Jugoslavian tasavalta Makedonia (FYR) ja Turkki.

3.3 Tukikelpoiset toimet

Euroopan unionin rahoitus annetaan tässä ehdotuspyynnössä toimikohtaisena avustuksena kattamaan osa kustannuksista, jotka koituvat valituille elimille toimien toteuttamisesta. Näiden toimien on liityttävä suoraan ehdotuspyynnön yleisiin tavoitteisiin ja erityistavoitteisiin, ja ne on eriteltävä hankekuvauksessa, joka kattaa koko jakson, jolle avustusta haetaan.

Seuraavanlaiset toimet ovat tukikelpoisia:

- liikkuvuustoimet, muun muassa laajamittaiset nuorisovaihdot
- toimet, joilla edistetään nuorison pääsyä ja osallistumista EU:n poliittiseen toimintaan
- kokemusten ja hyvien käytäntöjen vaihto, verkostoituminen ja kumppanuudet muiden nuorisojärjestöjen kanssa, osallistuminen kokouksiin ja seminaareihin muiden sidosryhmien ja/tai päätöksentekijöiden kanssa myös kohderyhmiin, -aloihin ja/tai järjestelmiin kohdistuvan poliittisen vaikutuksen lisäämiseksi
- aloitteet ja tapahtumat eurooppalaisten kansalaisjärjestöjen / EU:n laajuisten verkostojen kehittämiseksi
- EU:n toimintapoliittisia painopistealoja nuorisoalalla koskevat valistus-, tiedotus-, levitys- ja edistämistoimet (seminaarit, työpajat, kampanjat, kokoukset, julkiset keskustelut, kuulemiset jne.).

Toimien on oltava rajat ylittäviä, ja ne voidaan toteuttaa EU:n tasolla, valtakunnallisesti, alueellisesti tai paikallisesti.

Liikkuvuustoimien/nuorisovaihtojen täydentävät tukikelpoisuusvaatimukset:

- kesto: 5–21 päivää, matkustusaikaa lukuun ottamatta
- toimen paikka (paikat): toimet on toteutettava hakijan/kumppanien maissa
- tukikelpoiset osallistujat: 13–30-vuotiaat nuoret, jotka asuvat vakituisesti vastaanottavien ja/tai lähettävien järjestöjen maissa
- osallistujamäärä: vähintään 16 ja enintään 180 osallistujaa (ryhmän johtajaa (johtajia) ei lasketa). Vähintään neljä osallistujaa ryhmää kohti (ryhmän johtajaa (johtajia) ei lasketa). Kullakin kansallisella ryhmällä on oltava vähintään yksi ryhmänjohtaja. Ryhmänjohtaja on aikuinen, joka on nuorten mukana osallistuttaessa liikkuvuustoimeen/nuorisovaihtoon, jotta voitaisiin varmistaa nuorten tehokas oppiminen, suojelu ja turvallisuus.

4. HANKKEEN TULOKSET JA KESTO

Avustuksen saavissa hankkeissa on osoitettava, mikä vaikutus niillä odotetaan olevan EU:n nuorisopolitiikkaan yleisesti

- perustamalla toimet Uusi kertomus Euroopasta -hankkeen (tai muiden vastaavien keskusteluhankkeiden) tuloksiin ja yhdistämällä ne toimintapolitiikan kehitykseen paikallisesti, alueellisesti, valtakunnallisesti tai EU:n tasolla
- parantamalla nuorten osallistumista demokraattiseen elämään ja heidän yhteydenpitoaan päätöksentekijöiden kanssa (mahdollisuuksien lisääminen, uudet taidot, nuorten osallistuminen hankkeiden suunnitteluun jne.)

- auttamalla parantamaan nuorisoalan valmiuksia työskennellä kansainvälisesti ja edistämällä kansainvälistä oppimista sekä yhteistyötä nuorten ja päätöksentekijöiden välillä
- kehittämällä jo olemassa olevia parhaita käytäntöjä ja toimimalla vakiintuneiden verkostojen ulkopuolella
- jakamalla hankkeiden tuloksia tehokkaasti ja houkuttelevasti nuorisojärjestöissä toimivien nuorten keskuudessa järjestelmällisempien kumppanuuksien kehittämiseksi sekä niiden nuorten keskuudessa, jotka eivät ole mukana nuorisorakenteissa tai joiden tausta on epäsuotuisa

Hankkeen keston on oltava 9–24 kuukautta. Sitä ei voida jatkaa.

5. MYÖNTÄMISPERUSTEET

Tukikelpoiset hakemukset arvioidaan poissulkemis-, valinta- ja myöntämisperusteiden pohjalta. Poissulkemis- ja valintaperusteet ovat hakemisohteissa osoitteessa https://eacea.ec.europa.eu/erasmus-plus/funding_en

Hakemuksen rahoitukseen sovellettavat myöntämisperusteet ovat seuraavat:

- hankkeen merkitys (25 %)
- hankkeen suunnittelun ja toteutuksen laatu (25 %)
- kumppanuus- ja yhteistyöjärjestelyjen laatu (25 %)

muun muassa se, miten nuoret osallistuvat hankkeen toteutuksen kaikkiin vaiheisiin ja miten idän ja lännen sekä pohjoisen ja etelän väliset yhteydet otetaan huomioon

- vaikutukset, levittäminen ja kestävyys (25 %).

Vain ehdotukset, jotka ovat saaneet

- vähintään 60 prosenttia kokonaispisteistä (eli neljän myöntämisperusteen yhteenlasketuista pisteistä)
- ja
- vähintään 50 prosenttia jokaisesta perusteesta

ovat kelpoisia saamaan EU:n rahoitusta.

6. TALOUSARVIO

Hankkeiden osarahoitukseen on käytettävissä tässä ehdotuspyynnössä kaikkiaan 5 000 000 euroa.

EU:n rahoitusosuus on vähintään 100 000 euroa ja enintään 500 000 euroa. EU:n myöntämän osarahoituksen osuus voi olla enintään 80 prosenttia kaikista tukikelpoisista kustannuksista.

Virasto pidättää oikeuden olla jakamatta kaikkia käytettävissä olevia varoja.

7. HAKEMUSMENETTELY JA SEN MÄÄRÄAIKA

Hakemuspaketti on toimitettava sähköisesti käyttäen tätä tarkoitusta varten varattua asianmukaisesti täytettyä sähköistä lomaketta ja liittäen hakemuksen tueksi kaikki asianmukaiset ja tarvittavat liitteet ja selvitykset.

Sähköinen hakulomake on saatavissa englanniksi, ranskaksi ja saksaksi osoitteessa

http://eacea.ec.europa.eu/erasmus-plus/funding_en

Lomake on täytettävä asianmukaisesti jollakin EU:n virallisella kielellä.

Asianmukaisesti täytetty sähköinen hakulomake on jätettävä verkossa viimeistään **25. toukokuuta 2018 klo 12.00** (Brysselin aikaa), ja siihen on liitettävä asianmukaiset liitteet ⁽¹⁾:

Pakolliset hallinnolliset liitteet on lähetettävä sähköpostitse virastolle samaan määräaikaan mennessä.

⁽¹⁾ Kaikki muut hakuohjeissa vaaditut hallinnolliset asiakirjat on lähetettävä sähköpostitse koulutuksen, audiovisuaalialan ja kulttuurin toimeenpanovirastolle viimeistään 25. toukokuuta 2018 (klo 12.00 Brysselin aikaa) sähköpostiosoitteeseen EACEA-YOUTH@ec.europa.eu

Hakijoita pyydetään lukemaan kaikki ehdotuspyyntöön EACEA/16/2018 ja hakumenettelyyn liittyvät tiedot huolellisesti ja käyttämään hakemuspakettiin kuuluvia asiakirjoja, jotka ovat saatavana osoitteessa

https://eacea.ec.europa.eu/erasmus-plus/funding_en

8. **KAIKKI EHDOTUSPYYNTÖÄ KOSKEVAT TIEDOT**

Kaikki ehdotuspyyntöä EACEA/16/2018 koskevat tiedot sekä hakuohjeet ovat saatavana osoitteessa

https://eacea.ec.europa.eu/erasmus-plus/funding_en

Yhteydenotto sähköpostitse:

EACEA-YOUTH@ec.europa.eu

ISSN 1977-1053 (sähköinen julkaisu)
ISSN 1725-2490 (painettu julkaisu)

Euroopan unionin julkaisutoimisto
2985 Luxemburg
LUXEMBURG

FI